

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (1429) 1977 BIRŽELIS - JUNE 30

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Savitas veidas

Kas Lietuvai Vasario 16-jį, Kanadai — Liepos 1-jį. Tai diena, kurią Lietuva žvelgia į atkovotą savo valstybės laisvę, bet vėliau prarastą. Kanadai Liepos 1-jį yra savarankiškumo, nepriklausomybės šventė. Kanadiečiams ji turėtų būti lygiai brangi, kaip ir lietuviams Vasario 16-jį. Kaip Lietuvai, taip ir Kanadai ji neatėjo savaime, be kovų. Ir Kanados gyventojai turėjo pakelti ginklą už savąją laisvę. Taigi yra daug panašumo su Vasario 16-ja. Ir vis dėlto matome, kad Liepos 1-jį nėra švenčiama su tokia rimtimi, kaip Vasario 16-jį. Kanadiečiai iki šiol buvo linkę žiūrėti į Liepos 1-ą kaip į poilsio dieną. Užutę eję į šventoves pamaldoms, rengę paradus, minėjimus, jie išvyksta prie ežerų poilsio. Tuo būdu Liepos 1-jį tapo paprasta nedarbo diena, kaip ir daugelis kitų. Žodžiu sakant, ji neturi šventiškumo nuotaikos. Europiečiams atėviam, kuriems nepriklausomybės diena yra didelė tautos bei valstybės šventė, tokia kanadiečių laikysena yra sunkiai suprantama. Jiems atrodo, kad kanadiečiai mažai tevertina savo kraštą, savo laisvę bei nepriklausomybę ir visa tai laiko savaime suprantamu dalyku.

GALIMAS dalykas, kad kanadiečiams keistai atrodo europiečių valstybinės šventės, kurios nėra poilsio, bet tautinio bei valstybinio sąmoningumo dienos. Toks požiūris skirtumas atsirado, matyt, dėlto, kad europiečiai gyvenimo sąlygų buvo priversti daug kovoti už savo laisvę, kai tuo tarpu kanadiečiai tokių didelių kovų nepatyrė. Jaunoji karta užaugo pilnoje laisvėje, laiko ją savaime suprantamu dalyku ir nemato reikalo paraduoti. Jiems prasmingesnis atrodė poilsis prie ežerų, negu minėjimų rengimas. Tokia soti laikysena betgi pradeda palengva keistis, nes kanadiečiai, sukrėsti Kvebeko atsisakymo grėsmės, emė daugiau rūpintis savo kraštu, ypač jo vieningumo išlaikymu. Matyti posūkis ir vyriausybės laikysenoje. Seniau ji pasitenkino trumpomis apeigomis prie parlamento rūmų Otavoje arba visai jų nerengdavo. Šiais metais užsimojo žymiai plačiau. Vyriausybė sudarė net specialų komitetą Liepos 1-sios iškilmėms rengti. Tai naujas žingsnis valstybingumo linkme. Reikia manyti, kad jis tolydžio didės, ir palengva Liepos 1-jį taps tikra viso krašto švente, kurioje vyraus ne ežerinis poilsis, bet rūpestis savo kraštu. Ji taps patriotizmo diena, žadinančia visus Kanados gyventojus būti savo krašto kūrėjais ir gynėjais.

SAKOME "kūrėjais". Ar ne per daug pasakyta? Ar po 110 metų dar gali būti krašto kūrėjų? Taip, Kanados pionierių, kolonistų laikai jau praėjo, tačiau kūrėjų era dar nepraejo. Kanada yra toks kraštas, kuris tebėra formavimosi procese. Jin atvyksta įvairių tautų bei rasų žmonių ir čia iš naujo pradeda savo gyvenimą. Dėlto Kanadoje vyrauja didelis įvairumas visose srityse. Iš to įvairumo palengva formuojasi naujas Kanados tipas, kuris išryškės tik šimtmečių slinktyje. Ta prasme Kanada tebeįsako savito veido. Pagrindiniai bruožai jau matyti, tačiau jie dar nėra pakankami pilnam kanadietiškam savitumui sudaryti. Tie pagrindiniai bruožai yra atremti į bendrus geografinius bei valstybinius rėmus ir į trejų etnokultūrinį junginį — anglų, prancūzų ir visų kitų tautybių. Tai pagrindinis kelias, kuriuo turės eiti būsimoji krašto evoliucija. Ji yra tuo originali, kad vengia prievartos, leidžia laisvai formuotis junginiams ir bando juos derinti po vienu kanadišku stogu. Kanados šūkis šiuo metu yra vienybė įvairybėje. Jis rodo, kad kraštas pasitiki vidiniu savo pajėgumu, nebijo, kad įvairybė sunaikintų vienybę. Ir tai su pagrindu, nes jei vienybės būtų jieškoma prievartos būdu, krašte imtų siausti rezistencija ir sprogdinti varžtai primetama vienybė.

KANADOS ĮVYKIAI

Nuolaidos Kvebekui

Premjero P. E. Trudeau vyriausybė, norėdama sustiprinti vienybę su Kvebeku, padarė nuolaidų provinciniam Kvebeko parlamente svarstomam prancūzų kalbos įstatymui. Tas nuolaidas atskleidė valstybės min. J. Robertso federaciniam parlamentui pateiktas raštas Kanados dvikalbiškumo klausimu. Jame pabrėžiama, kad Kvebekas turi teisę sumažinti vaikų įstojamą į angliškąsias mokyklas, kol gresia pavojus prancūzų kalbos išlaikymui. Tačiau toks žingsnis tegali būti laikinuo pobūdžio. Pasak J. Robertso, kai dings grėsmė prancūzų kalbai, Kvebeke vėl turi būti grąžinta teisė tėvams pasirinkti norimas mokyklas. Premjeras P. E. Trudeau aprašė, kad jam gali tekti sustabdyti angliškai kalbančių valdžios tarnautojų perkėlimą į Kvebeką, jeigu jų vaikai bus verčiami lankyti prancūziškas mokyklas. Naujasis raštas dvikalbiškumo klausimu ragina visas Kanados provincijas skirti didesnę dėmesį prancūzų kalbai ir ją pripažinti darbo kalba Kvebeke.

Kanados finansų min. D. Macdonaldas, prieš panaikindamas kainų bei atlyginimų kontrolę,

žada pateikti naują įstatymą, kuris unijoms ir pramonininkams neleistų atgauti dėl kontrolės prarastų pinigų. Konkretiai tai liečia unijas, naujomis sutartimis išsikovojusias peraugštas atlyginimą, kurį sumažino Antiinflacinė Taryba, o taip pat ir pramonininkus, kurių gaminių kainas apkarė minėtoji taryba. Priešingu atveju vėl prasidėtų nauja infliacijos banga. Be to, būtų padaryta skriauda tiems kanadiečiams, kurie savo darbo sutartyse pasitenkino tik kontrolės leidžiamu atlyginimo padidiniu. D. Macdonaldas taipgi pažadėjo pašalinti tą spragą atlyginimų kontrolėje, kuria naudojasi visokie direktoriai, gaudami keliasdešimt tūkstančių dolerių pakėlimus jaunesnio vadovaujancio personalo sąskaiton. Lig šiol buvo vadovaujama si principu, kad metinis atlyginimų didinimas tokiem asmenim negali prašyti \$2.400, bendrą sumą padalinus iš asmenų skaičiaus. Pagrindiniai direktoriai pasiimdavo lokio dalį, o jaunesniam personalui pridėdavo tik vieną kitą šimtą dolerių.

Darbo min. J. Munro pranešimu, rudenį federaciniam parla-

Sibirinių trėmimų minėjime Hamiltone baltiečiai žygiuoja miesto gatvėmis prie paminklo žuvusiems Kanados kariams. Iš kairės — estų vainikas, lietuvių (neša R. A. Pleinytės) ir latvių. Už vainikų — kun. L. Januška, Hamiltono viceburmistras B. Morrow, vėliavos ir 400 dalyvių

Nauji pagrindžio leidiniai

Dabartinėje Maskvos taktikoje okupuotos Lietuvos pagrindis įžvelgia tik laikinį manevrą

"Darbininko" pranešimu, laisvą pasaulį pasiekė nauji okupuotos Lietuvos pagrindžio leidiniai. būtent. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" 27 nr. ir "Aušros" 6 nr. Juose yra apšviesti informacijų apie dabartinę būklę Lietuvoje. Ten, kaip ir laisvajame pasaulyje, aktualus klausimas yra Belgrado konferencija. Jos proga "LKB Kronikos" redakcija paskelbė vedamąjį straipsnį "Nauji vėjai ar nauja klasta?"

Jame redakcija konstatuoja religijos persekiojimo sušvelnėjimą pastaruosiu metu. Esą religinių reikalų tarybos atstovai P. Makarcovas 1977 m. sausio mėnesį perspėjo Lietuvos partiečių mandagiai elgtis su kunigais ir prasiartę apie valdžios politikos sušvelnėjimą. Spėjama, kad ryšium su tuo buvo leista 1977 m. sausio pabaigoje iškilmingai paminėti arkiv. Jurgio Matulaičio 50 metų mirties sukaktį Marijampolės šventovėje, kur pagrindines pamaldas laikė Kašiadorių vysk. V. Sladkevičius, ištremtas iš savo vyskupijos. Daug kur esą kunigai atvirai moko vaikus katekizmo. Valdžia už tai baudžia tik piniginiomis baudomis.

Panašių reiškinių esą ir daugiau, bet ar visa tai reiškia naujų vėjų? "LKB Kronikos" redakcija, atsakydama į šį klausimą, plačiai išdėsto žinomas faktus ir išreiškia nuomonę, kad tai tik taktinis, laikinuo pobūdžio manevras, laikytinas greičiau nauja klasta, o ne nauju vėju.

Netolima ateitis tiksliai atsakys į šiuos klausimus, tačiau ir dabar yra visiškai aišku, kad tarybinė vyriausybė geros valios nerodo. Atoslūgis Bažnyčios persekiojime yra tik taktinis kompartijos manevras.

Šis manevras galės būti ilgalaikis, jeigu laisvasis pasaulis stipriau reikalaus Maskvą respektuoti žmogaus teises.

"LKB Kronikos" redakcija mini, kad ryšium su persekiojimo sušvelnėjimu sovietinė valdžia leido atgauti Lietuvos Sv. Tėvo dovaną — lotyniškų brevijorius ir mišiolus. Tuo esą nėra ko labai džiaugtis, nes lotyniški tekstai tikintiesiems mažai tebus naudingi, o ateistinei propagandai gražiai pasitarnavo — ji gali tai panaudoti kaip religijos "laisvės" įrodymą. "LKB Kronika" primena, kad per 30 metų sovietinė valdžia neleido spausdinti nė vieno lietuviško katekizmo. Savo rašinyje "L

mentui bus pateikti Kanados darbo kodekso pakeitimai, sustiprinantys unijoms nepriklausantių kanadiečių teises. Tokie kanadiečiai sudaro du trečdalius visos darbo jėgos. Pirmiausia jie bus apsaugoti nuo neteisėto atleidimo iš darbo. Atleistas galės kreiptis į darbo mi-

(Nukelta į 6 psl.)

KB Kronikos" redakcija sako: Dabartinėje Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėty mes raginame visus kunigus ir tikintuosius išsivaduoti iš baimės ir kovoti už teisę laisvai tikėti ir gyventi.

Dėkojam broliam išeivijai už aktyvias pastangas padėti persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai. Ypač dėkojame jaunesniems lietuviams, apie kurių pastangas padėti tautiečiam tėvynę dažnai girdima per radiją.

Baigdama savo vedamąjį, "LKB Kronikos" redakcija kreipiasi į laisvojo pasaulio vyriausybes, prašydama sekti JAV prez. J. Carterio pavyzdžiu bei reikalauti Sov. Sąjungą respektuoti savo piliečių teises. Užsienio lietuvių minėtoji redakcija prašo kelti žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje, panaudojant "LKB Kronikos" faktus.

Naujame "Aušros" numeryje (1977 m. gegužės 12) rašoma apie dr. J. Basanavičių 50 metų mirties sukakties progą, lietuvių būklę Gudijoje, atsakoma į Stasio Tamonio laišką, J. Bal-tušio pareiškimus "Figaro" korespondentui, pateikiama naujų faktų. Pvz. rašoma apie Vilniaus un-to studentų ketveriukės žygį — Lenino bareljefo paskandinimą Neries upėje. Tai įvyko 1977 m. sausio 23 d. Ba-reljefas buvo pritvirtintas prie centrinio pašto salės sienos. Studentai jį nuėmė, nunešė iki Žaliojo tilto ir įmetė upėn. Bu-

vo suimti: Romas Grigas, Saulius Marcinkevičius, Vytautas Simkūnas, Gintaras Stankevičius, Rasa Abeltenytė. Jie visi buvo pašalinti iš komjaunimo organizacijos ir universiteto. Byla keliama tik R. Grigui, kiti šaukiami kaip liudininkai. Kurį laiką R. Grigas buvo laikomas N. Vilnios psichiatrinėje ligo-ninėje.

Pasak "Aušros" 6 nr. informacijos, Lietuvon pastaraisiais metais grįžo šie kaliniai:

Antanas Alfonsas — 1971, Akramavičius Petras — 1977, Budreika Stasys — 1976, Čep-la Stasys — 1974, Galdikas Pa-lys — 1976, Giedrimas Leo-nas — 1971, Krilavičius Vaclovas — 1971, Kuzinevičius Ig-nas — 1970, Klanauskas Vytau-tas — 1974, Gajauskas Balys — 1973, Klimas Vaclovas — 1976, Lesčiauskas Juozas — 1975, Mickevičius Leonas — 1973, Paltarokas Petras — 1972, Petrušaitis Vytautas — 1972, Slap-skinskas Vytautas — 1977, Star-skinskas Juozas — 1973, Val-laitis Antanas — 1976, Valenti-nas Vladas — 1975, Vyturys Placidas — 1976, Jurkštas Vla-das — 1975, Remeikis Vincas — 1975.

Visa tai rodo, kad okupuotos Lietuvos pagrindis gyvai reiš-kiasi ir randa kelius į laisvąjį pasaulį, kurio pagalba jam labai reikalinga. M.

LILJA ZENKEVIČIŲTĖ, iškilioji šių metų Toronto lietuvių, "Vilniaus" pavidone tautybų savaitės — Karavano metu

Nuotr. St. Dabkaus

Pasaulio įvykiai

NAUJASIS IZRAELIO PREMJEERAS M. BEGINAS SUDARĖ KOALICINĘ vyriausybę, remdamasis savąja Likudo grupe ir dviem mažom religinėm partijom. Užsienio reikalų ministerių jis pasirinko dar-bietį gen. M. Dayaną, kuris oficialiai yra pasitraukęs iš partijos. Pagrindiniu savo uždaviniu premjeras M. Beginas laiko taikos išsaugojimą Artimuosiuose Rytuose. Perimdamas Izraelio valdžią, jis pasiūlė tiesiogines derybas Jordanijos karaliui Husseinui, Egipto prez. A. Sadatui, Sirijos prez. H. Assadui. Premjeras M. Beginas taipgi nori išsaugoti draugystę su JAV, pagerinti santy-kius su Prancūzija, atstatyti nutrauktus diplomatinius ryšius su Sovietų Sąjunga. Opozicijos vadas darbietis S. Peresės betgi nuo-gastauja, kad konservatyvios premjero M. Begino pažiūros gali baigtis ne naujų draugų laimė-

Ginčas dėl salų

II D. karo pabaigoje Sovietų Sąjunga užėmė keturias saleles prie šiaurinės Japonijos Hokkaido salos. Dėl tų salelių tarp Sovietų Sąjungos ir Japo-nijos vyksta nuolatinė trintis, kurio nusiūdo ir japonų kom-partija, vadovaujama K. Mija-moto. Ji pasiūlė atvirą laišką Maskvon, reikalaujanti sa-lelių grąžinimo, o vakariečiams žurnalistas priminė 1964 m. pokalbį su N. Chruščiovu. Pas-tarasis tada pareiškė, kad So-vietų Sąjunga saleles grąžins Japonijai, kai JAV atiduos Okina-vos salą. Per vakariečių žur-nalistus K. Mijamotas priminė pasauliui, kad JAV jau prieš penkerius metus sugrąžino Okina-vą, o Sovietų Sąjunga nesi-laiko N. Chruščiovo pažado. At-sakymą į atvirą K. Mijamoto laišką paskelbė "Pravda" Mask-voje. Jame teigiama, kad tos ke-turios Japonijos salelės yra ne-atiskiriamos Sovietų Sąjungos da-lis. Jeigu jos būtų atiduotos Ja-ponijai, jose isikurtų amerikie-čių bazės, nukreiptos prieš So-vietų Sąjungą. Tokį sovietų pa-siaiškinimą tautinio komuniz-mo vadas K. Mijamotas laiko pasenusia dainele su nauja me-lodija.

750 parašų

Platesnių duomenų apie čeko-slovakų "Chartą 77" atsklei-dė Vienon išleistas Z. Mlyna-ras, buvęs kompartijos sekreto-rius A. Dubčekio valdymo lai-kais. Šį protesto raštą, reiklau-janti žmogaus teisių gerbimo, pasirašė 750 asmenų, jų tarpe du buvusieji ministrai — švie-timo min. prof. V. Bezdičekas ir maisto ministerė L. Jankon-cova. Dėl "Chartos 77" pasira-šymo iš darbo buvo atleista apie 80 čekoslovakų, remiantis spe-cialiais darbo teismais. Visi at-leistųjų prašymai duoti jiems darbo atmesti.

Neišleidžia šeimos

Sovietų baletą šokėjas Rudol-fas Niurejevas 1961 m. gastro-lėse Paryžiuje pasirašė politi-nės globos ir šiandien yra tapęs vienu žymiausių baletų šokėjų Vakarų pasaulyje. Londono laikraštys "The Times" jis pa-skelbė laišką, atskleidžiantį ne-sėkmingus bandymus susitikti su Sovietų Sąjungoj likusia šeima — motina, seserimi, sese-rėčia. Joms Maskva neduoda net turistinės vizos laikiniam apsilankymui Britanijoje.

Šios savaitės numeryje:

Savitas veidas — Kanados nepriklausomybės dieną, kaip mūsų Vasario 16

Nauji pagrindžio leidiniai — naujausios informacijos apie "LKB Kroniką" ir "Aušrą"

Susirūpinkime ateitimi — lietuvių pranciškonų vadovas kun. J. Gailiūšis, OFM, skatina atkreipti dėmesį į gyvybinį pašaukimą klausimą

Žvilgsnis į lietuvių Kanadoje — VI. Ramojus aprašo savo išpučius iš kelionių po lietuvių kolonijas

Baltiečių žygis į Vašingtoną — jaunimo atstovė infor-muoja apie rengiamą demonstraciją JAV sostinėje

Atstatomas Žalgirio paminklas — informacija iš lenkų spaudos

Politinės veiklos klausimai — Pr. Alšėnas apžvelgia nau-jiausią numerį žurnalo "I Laisvę"

Pasaulis anapus trobelės ir pievelės — A. V. Jonynas recenzuoja naują knygą kun. dr. F. Jucevičiaus knygą

Eduardo Praskiepo priesaika — Pr. Dom. Girdžiaus no-veliukė

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ SEINŲ LIETUVIŲ KATALIKŲ pamaldų reikalai "T. Žiburių" redakcija paršė laišką Lenkijos kardinolui S. Wyszyńskiui ir gavo jo sekretoriato atsakymą. Štai jo vertimas: "Gerbiamasis Kunige Redaktorai, Ryšium su gerbiamojo Kunigo laišku, rašytu 1977 m. sausio 27 d. ir liečiančiu pamaldas tikinčiųjų, vartojančių lietuvių kalbą Seinuose, ištyrėme reikalą ir dabar pranešame, kad minėtame mieste šalia bazilikos yra šventovė, pavesta Dievo tautai, vartojančiai lietuvių kalbą, kaip tautinei mažumai. Su broliška pagarba" (neišskaitomas parašas). Data: 1977 m. birželio 10 d.

Kad Seinų lietuviams leista naudotis mažyte buvusią protestantų šventovę, seniai žinoma. Tai betgi nepatenkina lietuvių poreikių — jie reikalauja tokių pamaldų bazilikose, nes tai ne tik lenku, bet ir lietuvių šventovė. Lietuvių išstūmimas iš jos yra skriauda.

★ PASKIRTI 4 NAUJI KARDINOLAI: arkiv. Giovanni Benelli, 56 m.; arkiv. Bernardin Gantin, 55 m.; arkiv. Josef Ratzinger, 50 m.; kun. Luigi Ciappi, OP, 67 m. Tai paigi atskleistas prieš metus paskelbtas slapstasis kardinolas — vysk. František Tomašek, 77 m. Arkiv. Benelli, atrodė, popiežiaus yra ruošiamas įpėdiniu ir pereina ta patį stažą, kurį atliko dabartinis popiežius. Po ilgų metų Vatikano diplomatinėje tarnyboje arkiv. Benelli yra paskirtas Florencijos arkivyskupu, kad įgytų sielovadinės patirties. Arkiv. Gantin, buvęs Cotonou arkivyskupas, dabar vadovauja Vatikano taikos ir teisingumo komisijai. Regensburgo universiteto teologo mons. Josef Ratzinger paskyrimas Muencheno ir Freisingo arkivyskupu bei kardinolu ir popiežiaus teologo kun. Ciappi, OP, paskyrimas kardinolu rodo, jog popiežius nori įvertinti teologus, kurie nuoširdžiai ir konstruktyviai darbuojasi K. Bendrijos gerovei. Daugeli stebina slaptojo kardinolo pavarės atskleidimas, kai jokių lengvatų K. Bendrijai Čekoslovakijoje nesulaukia. Spėjama, kad Paulius VI yra nusitvėjęs Čekoslovakijos komunistine valdžia bei jos nesutikimu pripažinti vyskupą Tomašeko Prahos arkivyskupu. Jis dėlto viešai paskelbė, jog Prahos arkivyskupas administratorius, kuris nėra net arkivyskupas, pakeltas kardinolu. Šiuo metu kardinolų kolegija yra padidėjusi iki 137 narių. Iš jų 18 jau yra per 80 m. amžiaus ir nebegalėtų balsuoti per naujo popiežiaus rinkimus. Pats popiežius šių metų rugsėjo mėnesį irgi sulauks 80 m. amžiaus.

★ VYSK. JOHN NEUMANN, valdęs Filadelfijos vyskupiją nuo 1852 iki 1860 m., Paulius VI buvo paskelbtas šventuoju. Jis mirė 48 m. amžiaus nuo apopleksinio smūgio, kuris jį ištiko einant gatvę. Jis buvo gimęs 1811 m. Bohemijoje iš vokiečio tėvo ir čekės motinos. Kai baigė kunigų seminariją, jo kunigų nešventino dėl pertekliaus kunigų tame krašte. Todėl 1836 m. jis išvyko į JAV. Tais pačiais metais Niujorko vyskupas John Dubois jį įšventino kunigu ir paskyrė į parapiją, apimančią 900 kv. mylių. Vėliau jis įstojo į redemptoristų vienuoliją ir darbavosi rytinėje JAV dalyje. 1852 m. Pijus IX jį paskyrė Filadelfijos vyskupu. Jis įsteigė daugelį parapijinių mokyklų, susirado vienuolių, atsidavusių mokymui, ir pats įsteigė pranciškiečių seserų mokytojų vienuoliją. Parašė jaunimui katekizmą, ku-

ris buvo patvirtintas pirmosios visuotinės Baltimorės vyskupijos tarybos 1852 m. Jonas XXIII buvo pasirodęs jį paskelbti palaimintuoju, bet prieš savo mirtį nespėjo. Tai padarė Paulius VI 1963 m. Šiais metais tas pat popiežius jį paskelbė šventuoju. Naujo šventojo žymiausias bruožas — nepaprastas atsidavimas evangelijos skleidimui ir maldai.

★ ČEKOSLOVAKIJOS VIENUOLIJŲ VADOVAI bendru memorandumu kreipėsi į komunistinę Čekoslovakijos valdžią, reikalaujanti, kad visos vienuolijos būtų legalizuotos ir leista joms laisvai veikti. Oficialiai šiuo metu jokių vienuolių Čekoslovakijoje negali būti. Dokumentas pabrėžiama, kad valdžios laikysena pažeidžia Helsinkio sutartį, nes vienuoliams neleidžiama gyventi drauge, priimti naujų vienuolių narių, darbuotis savo profesijose. Jie taipgi kreipėsi į Čekoslovakijos vyskupus, kad šie paremtų jų reikalavimus. Vatikanas per 30 metų stengėsi išgausti iš Čekoslovakijos valdžios tikintisems bent tiek lengvatų, kiek jų turi katalikai kitose komunistiniuose kraštuose, tačiau iki šiol nepavyko. Tėvai yra persekiojami darbe, jei rūpinasi savo vaikų katekizacija. Dešimt vyskupijų yra be savų vyskupų, bet valdžia nesutinka, kad jie būtų paskirti. Apie 500 kunigų yra netekę valdžios leidimų eiti kunigiškais pareigais. Kunigų skirstymas yra valdžios kontroliuojamas. Tai paigi valdžia nustatė kiti kandidatai priimti į kunigų seminariją bei jų skaičių. Šiuo metu seminarijose leidžiama priimti tik ketvirtadalis to skaičiaus, kuris buvo priimamas, kai kunigų seminarijos veikė laisvai.

★ SKOTIJOJE K. BENDRIJA kas metai auga, o Skotijos Bendrija (presbiterininkai) — mažėja. Presbiterininkų skaičius ten per metus nukrito nuo 1,041,772 iki 1,020,403, o katalikų skaičius paugo nuo 813,100 iki 814,100. Jei panašiai vyks ir toliau, tai dešimtmečio laikotarpyje katalikai taps gausiausia Bendrija Skotijoje.

★ ANTIOCHIJOS PATRIARCHAS MAKSYMOS V. HAKIM, melkiant apiečių katalikų vadovas, atnašavo Mišias Romoje, minėdamas 10 metų sukaktį, kai Izraelis yra užėmęs jo tikinčiųjų kraštą ir Jeruzalę. Pranciškų kalba pasakytame pamoksle jis priminė Pauliaus VI kreipimąsi į pasaulio vadovus rūpintis palestiniečių padėtimi. Jis taipgi pasveikino ir pamaldas atvykusius visus arabų ambasadorius prie Šv. Sosto. Kvietė visus susirinkusius melstis už taiką Jeruzalėje. Jis priminė Pauliaus VI reikalavimus taikos įgyvendinimui Jeruzalėje: 1. garantuoti visiems tikintisiesiems priėjimą prie šventųjų Jeruzalės vietų, 2. pripažinti palestiniečių teises, 3. surasti sprendimą, patenkintantį žydus ir arabus, 4. visiems šiuo reikalu suinteresuotiems rūpintis dabartine palestiniečių padėtimi. Patriarchas kreipėsi į žydus, prašydamas pripažinti palestiniečių teises, o maldoje kvietė visus melstis už palestiniečių grįžimą į savo gimtinę.

★ JAV VYSKUPŲ KONFERENCIJA nutarė, kad JAV-se jau reikia tikintisiesiems duoti galimybę Komuniją priimti sava ranka. Tuo reikala konferencija kreipsis į Vatikaną leidimo.

KUN. J. STS.
● Kas aukojasi pinigam, jų neaukoja geriems darbams

Jaunimo skrydis per Pacifiką

Atsiminimų ir įspūdžių nuotrupos po "Gyvataro" išvykos į Australiją

G. BREICHMANIENĖ

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Kelioniniai apmąstymai

Pakeliui atrandame daugelį mažų miesčių, kuriuose galima pavalgyti ir numalšinti troškulį. Vienas tokių — Ballaret, kuriame trumpam sustojame. Miesčiukas baigiasi vartais, tartum arka, nuo kurios prasideda kelias, apšodintas vienodais, gražiais medžiais. Prie kiekvieno medžio pritaisyta metalinė lentelė su pavarde I ir II D. kare žuvusio šios apylinkės kario. Šis kelias tęsiasi 6 mylias, ir kiekvienas bevažiudamas turi susimąstyti bei pagalvoti apie tuos, kurie žuvo, kad kiti galėtų gyventi laisvėje. Tai savotiškas ir prasmingas paminklas žuvusiems kovose už savo kraštą.

Ilgą ir karštą dieną. Tačiau vėsinamo autobuso viduje patogiu. Merginų ašaros jau nudžiūvo, ir pamažu įsisiūbuoja daina — vis garsiau, vis linksmiau. Aš leidžiu savo mintims klajoti... Šiame autobuse nėra jau nė vieno gyvataričio, kuris prieš 9 metus važiuojo į Prancūziją, vės keletas likusių iš tų, kurie apkeliojo Kanados vakarus ir Kolumbiją. Vieton tų, kurie sukūrė šeimą ir pasitraukė, atėjo kiti, kurie įtemptu darbu, drausme ir pasišventimu užpildė atsiradusias spragas, kad "Gyvataras" galėtų vėl būti toks, koks privalo būti. Jaunuoliai kiti, bet daina ir šokis tie patys. Juosie tiek daug jaunatviško džiaugsmo, entuziazmo, noro gyventi, siekti, matyti, su kitais pasidalinti, kitus pradžiuginti... Gražiausi gyvenimo metai praėjo bedirbant su jaunimu, bet jie manęs neapvydė, ir galbūt, jei galėčiau šiandien iš naujo pasirinkti, eičiau tuo pačiu keliu. Tikiuosi, kad ir aš jų širdyse šį tą palikau...

Adelaidės Lietuvių Namai

Saulutei slenkant vakarop, sustojame prie Lietuvių Namų Adelaidėje. Jie gerokai mažesni už Melburno lietuvių nuosavybę, bet iš karto mane sužavė labai skoningai lietuviškais ornamentais išpuoštos dvi salės. Viena jų, didesnė su scena, gali būti sujungta su mažesniąja, kurioje daugiausia užkandžiauja. Lietuviškais medžio ornamentais papuoštos lempos, sienos. Dviejai jaukių namų atmosfera. Iš tolo šypsoi J. Lapšys, jau sutiktas Melburne. Jis bus mūsų globėjas čia ir kartu "propagandos ministeris" mūsų pasirodymams. "Gyvataro" ir manęs sutikti atėjo ir buvusi mano mokytoja Marija Baronaitė-Grėbliūnienė.

Adelaidė ir apylinkės

Gal po skubėjimo ir perkrautos dienotvarkės Melburne Adelaidė atrodė daug ramesnis, švaresnis miestas. Net ir žmonės ramesni. Važiuojant J. Lapšys aiškino: "Čia ne Melburnas, čia viskas labai arti". Ir tikrai judėjimas daug mažesnis, gatvės mažiau medžių, žolė žalesnė, bet, kaip vėliau pajutome, turi ir daugiau drėgmės. Kai Melburne reikdavo valandos iš vienos vietos pasiekti kitą, dabar ir visas puses nuo Lietuvių Namų užtenka tik 10 minučių.

Nesuspėję dar gerai apsižvalgyti, jau sėdome prie p. B. Lapšienės paruošto vakarienės stalo. Tiek p. Lapšienė, tiek M. Grėbliūnienė Lietuvoje labai domėjosi tautiniais šokiais ir buvo vienos iš pirmųjų, kurios toje srityje dirbo. B. Lapšienė buvo Pedagoginio Instituto, o M. Baronaitė-Grėbliūnienė — V.D. universiteto lektorės. Abi gerai pažinojau, tačiau jų darbų, tad dabar labai įdomu pasikalbėti apie praeities laikus, gyvenimą Australijoje, jų ir mano gyvenimo kelius.

Adelaidėje praleidome 5 dienas, kurios buvo daugiau užimtos važinėjimu po apylinkes, pajūrius, viešėjimu pas draugus ir pažįstamus, oficialiais priėmimais ir t.t.

Pasirodė, kad p. Lapšys labai gerai suorganizavo reklamas laikraščiuose, televizijoje ir kitur. Po poros dienų jau stebėjome patys savo šokėjus televizijos ekrane, girdėjome apie Lietuvą, iš tolimos Kanados atvykusį "Gyvatarą", o viena radijo stotis net ir specialią dainą paskyrė "Gyvatarui", kurią keletą kartų pakartojo svečiams iš tolimo šiaurės krašto. Mūsų jaunimas tą dainą labai pamėgo ir dabar dažnai kartoja.

Adelaidės oras pasitaikė labai šiltas ir gražus, tad malonu buvo vieną dieną praleisti gražiame Noarlunga pajūryje, kuriame tikrai pasirodė rykliai ir kuriame buvo suktas filmas "Jaws". Jis pasižymi smulkiu, šviesiu smėliu, o toliau krantais išraižytas uolomis, nuo kurių, lyg sklandytuvas, dirbtinių įvairiaspalvių sparnų pagaliau žmonės šoka ir tam tikrą laiką įstengia išsilaikyti ore. Tai labai populiarus šis sportas.

Po maloniai praleistos dienos pajūryje vėl turėjome priėmimą jaukiuose p.p. Straukų namuose ir sodelyje kur buvo lyg Adelaidės ir mūsų jaunimo artimesnis susipažinimas.

Vyno darykloje

Australijoje žmonės prie užkandžių, pietų ar šiaip sau geria daugiausia vyną ir šampaną, labai retai stipresnius gėrimus. Australija, pasirodo, garsi savo vynu. Dabar gera proga susipažinti su vyno daryklomis ir vynuogynais, kurių vieną — "Yaldara Chateau" sekandį dieną ir aplankėme. Pravažiavę didelius vynuogių laukų plotus, įvažiavome kaip į pilies kiemą. Pirmiausia, kaip ir tinka geram skoniui, sutikusi vyresnio amžiaus ponis nuvedė į puošnią dizulio pastato salę, kuri, lyg meno galerija, pripildyta įvairių dailininkų ir garsių skulptorių kūrinių. Antrame aukšte gyvena pats šeimininkas — tai privati jo rezidencija. Toliau ta pati moteris vėžiojo visą grupę po įvairias vyno daryklos patalpas, rodydama vyno darymo, rūgimo ir rūšiavimo procesą. Už daryklos esančioje didelėje patalpoje, kuri beveik visados pilna turistų iš visų pasaulio kraštų, vyksta vyno ragavimas. Vyno gali ragauti kiek ir kokio tik nori, o sekandžioje patalpoje — nusipirkti.

Juodmalkėje

Grįždami iš vyno daryklos tuo pačiu autobusu, vingiuotu keliu važiuojame į Adelaidės priemiestį Blackwood, kurį VI. Dumčius vadina lietuviškai Juodmalkė. Čia p.p. Dumčių ir Adelaidės ramovėnų globoje praleidome visą popietę besivažiuojanti kartu su daugeliu Adelaidės lietuvių. Didelė staigmena man buvo, kai p. Tapparas ramovėnų vardu padovanojo man puikų opalą — vieną iš Australijos brangiųjų akmenų. Tai gražus Adelaidės prisiminimas.

Ir ši popietė neapsiėjo be oficialiosios dalies, kalbų, įkalbėjimų ir juostą savo įspūdžių, "Gyvataro" istorijos ir t.t. Mudu su p. Dumčium bandėm išsiaiškinti giminytės ryšius (šio rašinio autorės mergaitinė pavardė — Dumčiūtė, Red.). o jaunimas ir senimas linksminosi kieme, užkandžiaudami avienos kepsniais. Juos paruošia ir iškepa daugiausia vyrai. Pagalvojau — nelengvas darbas pamaitinti tokią minią.

Jau saulutei slenkant už eukaliptų viršūnių, pamažu skirstėmės, palikdami vašingą p.p. Dumčių pastogę. VI. Dumčius

labai įdomus žmogus — pokštinnikas. Jam niekad nestinga kalbos įvairiomis temomis, moka užimti svečius ir taip juos nekalti apklausti, kad paskui galėtų viską iki smulkmenų parašyti spaudoje. Buvo miela jį pažinti.

Taip pat teko ilgiau išsikalbėti su dainininke ir dainavimo mokytoja A. Binkevičiute-Gučiuviene ir jos vyrų režisoriu J. Gučium. Abu labai domisi daina ir menu.

Pas kleboną

Ne vien linksmybėn į Adelaidę vykome. Braukdami prakaitą nuo kaktų, bandėme Lietuvių Namų neperdidžiausią sceną, vėl kalbėjome su laikraščių korespondentais, kitų tautybių atstovais, ruošdamiesi šeštadienio vakaro koncertui. Po ilgos repetacijos nuvykome į lietuvių parapijos salę, kur prie durų mus sutiko besisąpsas kun. A. Spurgis, MIC, ir kvietė vidun prie pietums paruoštų stalų. Jis vaišino, gražiai atsiliepė apie mūsų jaunimą, kuris atsilygino sugiedodamas jam "Ilgiausių metų" ir padainuodamas keletą dainų.

Labai gražų įspūdį paliko nedidelė, bet švarutėlė, kukli, gražiai ir skoningai lietuviškais ornamentais, padarytais iš metalo, išpuošta šventovė. Tai vientelė nuosava lietuviška šventovė visoje Australijoje. Visuose kituose miestuose lietuvių šventoves išsinuomuoja.

Kun. A. Spurgis aprodė ir gražiai sutvarkytą kiemą, kurio gale iš akmenų pastatytas lyg ir aukuras. Jo viršuje po stiklu padėta urna su žeme iš Lietuvos. Žiūrėdama į tą urną, galvojau: nesvarbu kaip toli lietuvis nuo savo gimtų namų, savos žemės sauja jam labai brangi. Kitame kiemo šone Marijos statula ir lietuviškas kryžius.

Tautiečių namuose

Atsisveikinę miela kleboną, skirstėmės kas sau — jaunimas prakaisto nuplauti ir smėlėtus pajūrius, o mudvi su Irena ir p.p. Lapšiais — į Prano Matiuok, seno mano pažįstamo dar iš studentavimo laikų, šidabrinę vedybų sukaktį. Ne tik malonu man buvo sutikti seniai matytą garsų smuikininką, susipažinti su jo žmona, bet ir kartu pabuvoti privačiame jų pobūvyje, kuris niekuo nesiskyrė nuo mūsų. Šiame pobūvyje turėjau daugiau progos pasikalbėti ir su p.p. Vasiliausiais, dr. S. Pacevičiene ir kitais jaunystės dienų pažįstamais. P.p. Pacevičius, nors trumpam, dar suspėjo aplankyti sekandį dieną, susipažinti su dviem jų dukrom, apžiūrėti puikius ir puošnius jų namus, įdomius suvenyrus ir meno dalykus, suvežtus iš įvairių viso pasaulio vietų. Maloni ponis Stasė, atidėjusi keletą savo paciento sekandį dieną, stengėsi praleisti popietę su manim, besikalbėdama apie studijų dienas, bendrus draugus, kurie, išsiskirstę po visą pasaulį, stengiasi palaikyti ryšius. Po kiekvieno tokio pasikalbėjimo nutariame, kad Australija nėra taip jau toli ir gal dar ir vėl susitiksim. Mat, taip galvojant visados lengviau išsiskirti.

Aplankėme su p.p. Lapšiais ir L. Kaną, kuris jau pensininkas ir dar iš medžio puikias skulptūras.

(Bus daugiau)

MEDUS --

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

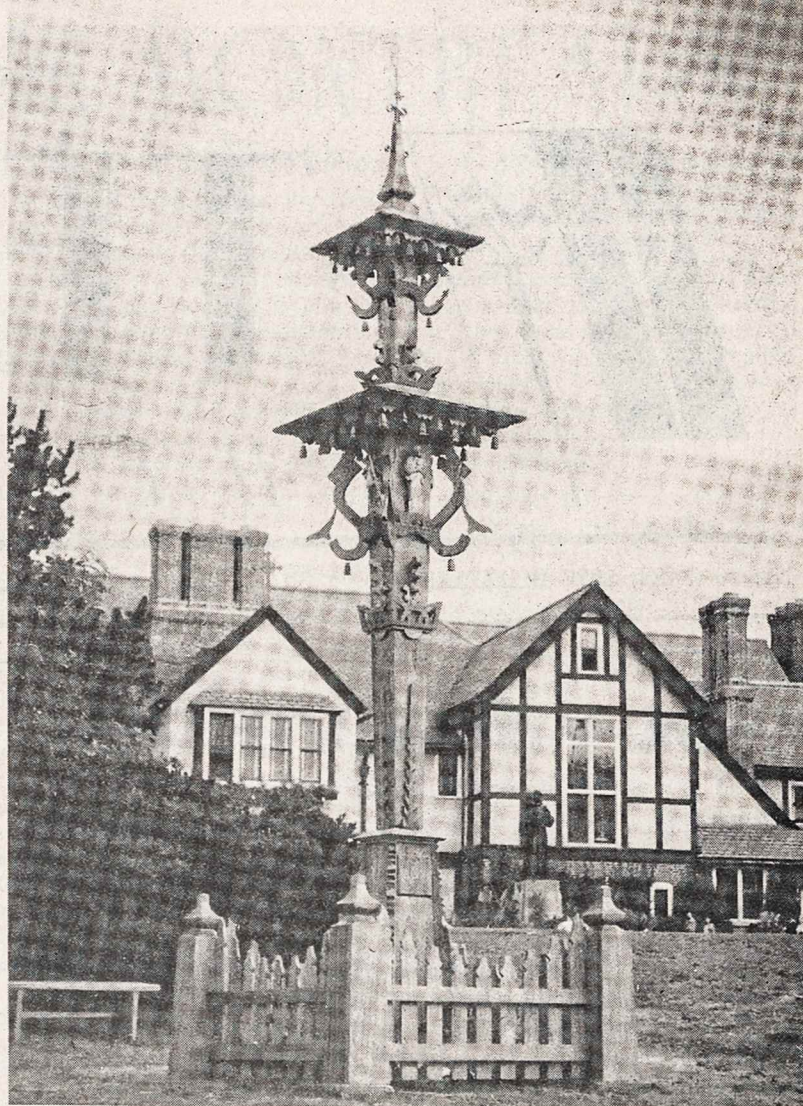
Induose ar koriuose.

Iš bityno: 30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Centrinis lietuvių pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte, JA Valstybės

Susirūpinkime ateitimi

Šiomet pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte, JAV-se, atidarytas pranciškonų vienuolyno auklėjimo skyrius. Tai dar ne noviciatas, kur jau įsijungianti vienuolinė bendruomenė — čia tik pats pradinis supažindinimas su pranciškonais idealais, nesurištas su jokiais įsipareigojimais. Šiam skyriui vadovauja parinkti du pranciškonai, kurie srityje patyrę vienuoliai kunigai. Mokoma dvasinių ir lietuviščių dalykų. Jau yra keli kandidatai, pasiryžę eiti šv. Pranciškaus Asyžiečio pėdom. Laukiama daugiau. Tikimasi, kad lietuvių jaunimas susidoms pranciškonų pastangomis ir atvyks susipažinti su vienuoliniu gyvenimu, kuris šiuo metu gyvybiškai reikalingas ir Lietuvai, ir emigracijai.

Kalbant apie Lietuvą, įsidėmėtinas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 26 numeris. Ten pabrėžiama, kad mūsų tautai tėvynėje dabar net labiau reikalingi kunigai, negu vyskupai. Kronikoje rašoma: "Bažnyčios ateitis priklausys ne nuo vyskupų ar valdytojų (diecezių), bet nuo pasišventusių eilinių kunigų darbo pastoraciniaje fronte. Šiuo metu bedieviška valdžia siekia vyskupo fioltais pridengti Lietuvos Katalikų Bažnyčios tragediją prieš pasaulio viešąją nuomonę". Toliau sakoma: "Nauji kunigai neužpildo mirusiųjų kunigų paliktų vietų. 1976 m. mirė 25 kunigai, o seminariją baigė vos devyni". Iš kitur žinome, kad jaunimui stoti į seminariją labai trūkdoma ir stojančiųjų skaičius labai ribotas.

Lietuvos katalikai yra susirūpinę ateitimi. Nemažesnis rūpestis slėgia ir mus išeivijoje. Ir čia miršta kunigai, o seminarijose lietuvių klierikų labai mažai. Tik labai retai baigsiame, kad kas nors iš mūsų jaunimo pasirinktų vienuolinį gyvenimą. Tai dar skaudžiau išeivijoje, kur nėra jokių religinių persekiojimų ar trukdymų. Kiekvienas gali laisvai pasirinkti sau norimą profesiją. Gailla, kad lietuvių jaunimas nesidomi kunigyte ir vienuolyse.

Dėl tos priežasties mūsų parapijų ir vienuolių ateitis išeivijoje atrodo liūdina. Jei nebus prieauglio, nebus kam ir darbo tęsti. Nors šiuo metu lietuviškųjų vienuolynai išsilaiko savo pozicijose, tačiau nepaslapstis, kad jau viena po kitos mūsų parapijos pereina į kitataučių rankas. Jeigu nebus dvasiškijos prieauglio, kur atsidurs parapijos ir vienuolinės nuosavybės, įsigytos didžiom pastangom ir visu lietuvių aukom?

Kunigų ir vienuolių trūkumas emigracijoje ir Lietuvai reiškia didelį dvasinį smūgį. Vienuoliai jau visuomet turi savo ypatingus uždavinius. Beveik jų visų specialybė yra misijos. Įnirtingai stiprinant bedievybę, Lietuva gali tapti misijų kraštu. Bet iš kur atsirast misininkų, jeigu čia ištuštės vienuolynai? Dabar kaip tik ir stovime ant tokio pavojaus slenkščio.

Lietuviai pranciškonai, rūpinamiesi bendrąja Bažnyčios padėtimi tėvynėje ir emigracijoje, visą dėmesį yra sutelkę ir į savo

T. Jurgis Gailiūsis, OFM, pranciškonų provincijolas

I vienuolyną įstojimo reikalais kreiptis šiuo adresu: Pranciškonų provincijolas Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine 04046, USA Tel. (207) 967-2011

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- Elektros reikmenys
- Televizijos aparatai
- Skalbimo mašinos
- Vaikų baldai
- Įvairūs kilimai
- Saldytuvai
- Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- Siuvamos mašinos
- Rašomos mašinėles

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kanados tautinių šokių grupė "Gyvataras" Australijos mieste Melburne atlieka komišką senųjų šokių

Gintarietės "Vilniaus" pavidijone Toronte, kur atliko žymią dalį programos

Nuotr. St. Dabkaus

Žvilgsnis į lietuvius Kanadoj 1

VLADAS RAMOJUS

Aušros Vartai Hamiltone

Prabėgo keliolika saulėtų pavasario dienų belankant lietuvių, gyvenančius Kanadoje, rytiniame jos pakraštyje. Šimtai gražiausių išpūdžių susikaupe atmintyje, prieš akis iškyla daugelis veidų, sutiktų atostoginėje kelionėje, lankant Londoną, Delhi, Torontą, Mississaugą, Hamiltoną, Montrealį ir neužmirštamus Laurentidų kalnus Kvebeko provincijoje. Visas tas vietas, susitikus žmones ir jų veiklą stengsusi aprašyti reportažų serijoje "Draugo" dienraštyje. Šiame straipsnyje noriu atkreipti dėmesį į tai, kas man labiausiai krito į akis, lankant lietuvių Kanadoje. Taip pat vienu kitu sakiniu prisiminsiu lietuvių veidus bei vardus, sutiktus kelionėje.

Pas dvigubą kleboną

Niekad nemaniau, kad Kanados lietuvių parapijos yra patys stipriausi tautiškumo židiniai. Tik ką atvykęs į nepažįstamą Londoną mane pasitiko ir dvi dienas nuosirdžiai globojo dinamiskas jaunimo ir visų lietuvių draugas, dviejų parapijų klebonas kun. Jonas Staškus. Iš jo gavau pirmąsias žinias apie Kanados lietuvių parapijas: visose lietuvių šventovėse Mišios laikomos tik lietuvių kalba su mažomis išimtimis (pvz. Montrealyje, kur Evangelija paskaitoma ir prancūziškai). Kun. J. Staškus, nors amžiumi dar jaunas, Kanadoje baigęs gimnaziją, o teologiją Romoje, Toronto vyskupijos yra "paskolintas" Londono vyskupijai vadovauti Londono ir Delhi lietuvių parapijoms.

Londono lietuvių Šiluvos Marijos šventovė įsigyta 1964 m., čia besidarbuojant kun. B. Pacevičiui. Dabar parapijai priklauso 150 šeimų. 1976 m. buvo vienas krikštas, trejos vedybos ir ketverios laidotuvės. Mišios laikomos tik lietuvių kalba, šventovės prieangyje platina lietuvišką spaudą, po šventovę esančioje salėje vyksta vietos lietuvių visuomeninis bei kultūrinis gyvenimas, repetacijos. Klebonijos durys ir parapijos patalpos atidarytos visiems lietuviams. Vienas jų turi ir raktus.

Zavišose apylinkėse prisiglaudęs Delhi miestelis. Aplink jį gražius ūkius turi eilė lietuvių. Delhi lietuvių šv. Kazimiero šventovė įsigyta 1959 m. ilgai čia klebonavusio ir dabar emerito dienas čia gyvenančio kun. dr. J. Gutausko, Lietuvos gimnazijų kapeliono, puikių teologinių knygų autoriaus pastangomis. 1966 m. prie šventovės pastatytas lietuviškas kryžius Lietuvos kankinių atminimui. Šv. Kazimiero lietuvių parapija apima 12 teritorinių parapijų plotą ir jai priklauso 150 lietuvių šeimų. Po šventovę yra graži salė su biblioteka. Vietos lietuvių gyvenimas joje verda sekmadienais po Mišių, nes šio laikotarpio dienis diena. Vietos lietuvių gyvenimas joje verda sekmadienais po Mišių, nes šio laikotarpio dienis diena. Vietos lietuvių gyvenimas joje verda sekmadienais po Mišių, nes šio laikotarpio dienis diena.

Nors tarp Londono ir Delhi yra 50-60 mylių nuotolis, bet klebonas kun. J. Staškus abi jas aptarnauja, savaitės dienas leiddamas ir vienoje, ir kitoje parapijoje, sekmadienais abiejose šventovėse laikydamas Mišias ir kartais popietėmis suspėdamas dar ir Torontą pasiekti. Delhi klebonui talkina ir kun. dr. J. Gutauskas. Tuo tarpu Londono lietuvių Šiluvos Marijos šventovėje kas antrą sekmadienį melstis susirenka ir latviai katalikai.

Hamiltono lietuvių sujungę prel. J. Tadauskas, 1948 m. įsteigęs tautinę lietuvių parapiją su šventove, pavadinta Aušros Vartų vardu. Hamiltone gyvena apie 2.000 lietuvių. Iš jų parapijai priklauso 1.500. 1964 m. šalia šventovės, po kuria yra ir salė lietuvių veiklai, klebonas pastatė ir Jaunimo Centrą. Jis toli gražu nepriklugsta Čikagos Jaunimo Centru, bet vis dėlto yra patogi vieta rinktis jaunimui ir vyresniesiems. Parapijos choras (40 asmenų) gieda per Mišias. Jokio angliško žodžio negirdėti šioje šventovėje, kaip ir kitose. Parapijos turtas siekia apie 1 milijoną dolerių. Klebonui talkina kun. L. Januška. Todėl porai valandų čia sustojus, pasikalbėjus su klebonu, jo pavaduotoju ir kaikiuriais parapijiečiais, susidarė išpūdis, kad Hamiltono Aušros Vartų šventovė su parapija ir Jaunimo Centru yra Hamiltono lietuvių ne tik dvasinė, bet ir tautinė jungtis.

Anapilio sodyboje

Mississaugoje didelis darbus daro Biržų krašto sūnus kun. Petras Ažubalis. Jo iniciatyva ir pastangomis, parapijiečiams užmūšiant remiant aukomis, šalia raudono ir plataus Anapilio, šalia "T2" redakcijos ir lietuvių kapinių auga Lietuvos Kankinių šventovės mūrai. Gegužės 29 d. 2.500 lietuvių minia dalyvavo šios šventovės kertinio akmens šventinime, šventovės sienoms jau beveik pasiekus stogą. Šventinimo iškilmės buvo sujungtos su kapinių lankymo diena. Man, svečiui iš JAV, netikėtą išpūdį padarė procesija ir Mišios kapinių amfiteatre. Procesijoje ir Mišiose, šalia vyskupo Fultono, šalia abiejų parapijų klebonų ir dvasiškųjų, šalia Lietuvos konsulo ir Kanados LB krašto v-bos pirmininko drauge ėjo ir evangelikų klebonas kun. A. Žilinskas. Pastarasis dalyvavo pamaldose, atlikdamas Sv. Rašto skaitymą ir malda už mirusius. Tokios ekumeninės pamaldos 2.500 miniai buvo kažkas naujo ir jaudinančio. Žmonės Toronte ir apylinkėse nebe reikalo kalba, kad klebonas kun. P. Ažubalis daro stebuklus. Jo pastatytas lietuviškas Anapilis su Lietuvos Kankinių šventove ne tik šioms, bet ir ateinančioms lietuvių kartoms teiks dvasinę ir tautinę stiprybę. Be to, tai bus ilgametis paminklas lietuvių ryžto bei išvermės. Iki šio rudens, kol šventovė bus galutinai įrengta, Mišios laikomos didžiojoje Anapilio salėje. Jos, žinoma, tik lietuviškos. 11 v. Mišiose gieda choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus.

Didžiausia parapija

Iki šiol didžiausia Kanados lietuvių parapija buvo ir gal dar ilgai pasiliks pranciškonų vedama Prisikėlimo parapija Toronte su gražia šventove, neseniai pasipuošusia spalvingais ir tikrai meniškais dail. A. Valeškos vitražais, skulpt. J. Bakio skulptūromis ir kitų dailininkų kūriniams. Aplamai, šios parapijos klebonija, salės, jaunimo kambariai yra tikras meno muzėjus. Pilna lietuvių dailininkų paveikslų, skulptūrų, knygų, spaudos. Šventovė pastatyta 1953 m. Parapijai priklauso apie 1.200 šeimų. Kad parapija nemažėja, rodo statistika, kurią gavau iš draugiškai mane priėmusių parapijos klebono kun. Augustino Simanavičiaus ir jo asistento kun. Eugenijaus Jur-

gučio. Per visą parapijos egzistenciją buvo 450 vedybų, 1.200 krikštų, 350 laidotuvų. 1976 m. buvo 28 vedybos, 25 krikštai, 30 laidotuvų. Šie skaičiai man liudijo nuostabią Kanados lietuvių gyvybę, lyginant su tais statistiniais duomenimis, kuriuos prieš kelerius metus buvom surinkę Pensilvanijos anglikasių Lietuvoje.

Apskritai, Prisikėlimo parapijos rūmai Toronte yra plačiai atidaryti visokeriopai lietuvių bei jaunimo veiklai. Visa tai svečiui iš kito krašto darė nuostabų išpūdį. Taip pat ši parapija gali didžiulius suaugusių chorų, berniukų chorų ir eile kitų vienetų, rodančių dinamišką gyvastumą. Visa tai rodo, kad Lietuva Toronte dar ilgai gyvuos.

Montrealio židiniai

Montrealyje gyvuoja dvi lietuvių parapijos: anksčiau įsteigtoji šv. Kazimiero ir 1952 m. kun. J. Kubiliaus rūpesčiu pastatyta Aušros Vartų šventovė, kurios parapijos ribos užima labai didelį plotą. Pas šv. Kazimiero lietuvių parapijos kleboną kun. dr. F. Jucevičių teko dalyvauti pobūvyje, į kurį buvo sukvietusi Montrealio šviesuomenė. Klebonas rodė skaidres iš kelionių, įieškant senųjų civilizacijos liekanų. Taip pat įdomūs pokalbiai sukosi apie politinę padėtį ir netolimus ateities horizontus Kvebeke; todėl apie parapijos būklę neteko nė užsiminti. Kiek iš paskirų parapijiečių užuominų girdėjau, šv. Kazimiero šventovė su sale tarnauja lietuviams, žmonės augsto intelektualio klebona gerbia. Jis pats man paliko didžią mielą ir šviesaus lietuvių vaizdą. Parapijos statistika, beje, nebuvo šviesi. 1976 m. buvo 28 laidotuvės, 5 krikštai, 6 vedybos.

Daug dinamiškesnė pasirodė Aušros Vartų parapija Montrealyje, turinti apie 1.500 parapijiečių. Per 25 metus lietuvių jėgų vadovaujama, parapija daugiausia jungia naujuosius ateivius. Kadangi Mišiose dalyvauja ir prancūzai, Evangelija skaitoma ir prancūzų kalba. Mišias praturtina puikus parapijos choro giedojimas. Po Mišių choristai renkasi į savo kambari parapijos patalpose kavutei. Į šalia esantį Putnamo seselių namą renkasi posėdžiams bei susirinkimams organizacijos, sueina pokalbiams gausūs pensininkai. Būna tokių sekmadienių, kad seselių name posėdžius ar susirinkimus turi kartais net 10 organizacijų.

Aušros Vartų parapijos įsteigėjas ir ilgametis klebonas kun. J. Kubilius, Čikagos lietuviams palikęs didžiulį Jaunimo Centrą, artimoje ateityje žada klebono pareigas perduoti savo asistentui kun. J. Aranauskui, o pats pasilikti emerito pareigose. Statistika rodo, kad AV parapijos ateitis neturėtų būti alarmuojanti: 1976 m. joje buvo 15 krikštų, 15 vedybų ir 25 laidotuvės. Idomi žinia, išplaukusi iš kun. J. Kubiliaus lūpų, man buvo ta, kad Montrealio katalikų kapinėse yra krematoriumas ir kunigams leidžiama mirusių palaikams po pamaldų palydėti iki krematoriumo ir net pelenu urną padėti šventovėje. Toji žinia gerokai stebino, nes pvz. Čikagos arkivyskupijoje tuo klausimu potvarkiai yra žymiai konservatyviškesni.

* * *

Tokie tai mano išpūdžiai iš aplankytų lietuvių šventovių bei parapijų rytiniame Kanados pakraštyje. Jos visos šviečia galin-

Baltiečių žygis į Vašingtoną

Jaunimas jau pradėjo ruoštis demonstracijai: kalba apie ją, planuoja nakvynes, rašo plakatus šūkius, tačiau dar nevisi vyresnieji girdėjo apie šią demonstraciją.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga rengia baltiečių žygį už žmogaus teises Vašingtone rugsėjo 24 d. Demonstracija įvyks kaip tik prieš Belgrado konferenciją, kur turės būti nagrinėjamas Helsinkio sutarties vykdymas.

Demonstracijoje laukiama per 2.000 žmonių: lietuvių, latvių ir estų (aišku, daugiausia lietuvių). Lietuvių dalyvavimas turi būti masinis, nes Belgrado konferencijos išvakarėse pasaulio dėmesys turi būti atkreiptas į Baltijos valstybes. Jose Sovietų Sąjunga nesilaiko Helsinkio deklaracijos ir nepripažįsta žmogaus teisių. Lietuva, Latvija ir Estija turi teisę į nepriklausomybę,

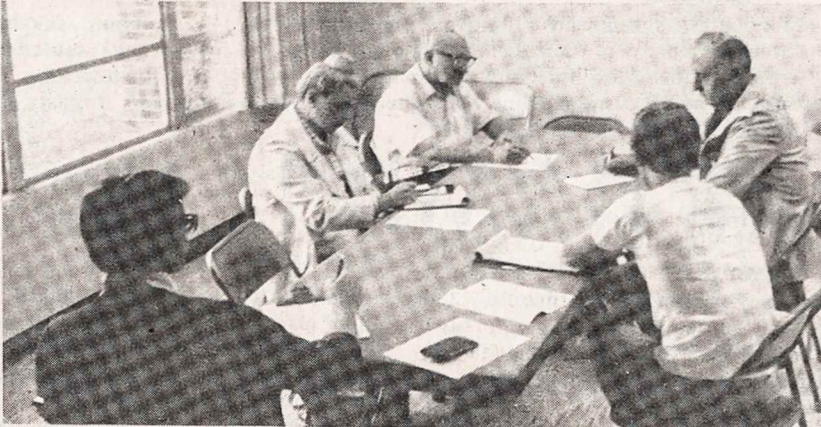
tačiau ta teisė nevykdoma Sovietų Sąjungoje.

Demonstracija bus prie Lincoln Memorial. A. Lincolnas laisvino pavergtus žmones ir dėto tapo simboliu — vergų laisvintoju. Pasinaudosime ir mes, lietuviai, tuo simboliu, bandydami nors kiek palengvinti savo artimiesiems, nešantiems sovietų jungą.

Prieš demonstraciją, 11 v.r., yra planuojama spaudos konferencija. Dvyliką val. prasidės demonstracija, kurioje numatyti sekantys kalbėtojai: JAV prezidentas Carter (jam negalint dalyvauti, bus pakviestas kitas valdžios atstovas), kongreso nariai — Jackson, Fenwick ir A. Solženicinas.

Mūsų visų pareiga remti šią demonstraciją savo gausiu dalyvavimu.

Rima Janulevičiūtė, PLJS

Šiame posėdyje estai ir latviai davė galutinį sutikimą rengti žygį į Vašingtoną kartu su lietuviais š.m. rugsėjo 24 d. ir reikalauti žmogaus teisių vykdymo Baltijos valstybėse. Iš kairės: S. Jankauskas, G. Vaškešis, S. Rudzitis, Vikt. Nakas, R. Tralla

Nuotr. V. Nakaitės

Atstatomas Žalgirio paminklas

Vienas "T2" skaitytojų atsiuntė iš Lenkijos laikraščio išskarpą, kurioje aprašomas Žalgirio paminklo atstatymas (deja, laikraščio pavadinimas ir data nepažymėta). Iškeliama paminklo reikšmė lenkamams, bet lietuvių beveik neminimi, nors jų įnašas Žalgirio mūšyje buvo didelis.

RED.

Žalgirio paminklas buvo krikščionių vokiečių akyse. Planuodami Lenkijos užpuolimą, jie skrupulingai planavo naikinimą visko, kas yra lenkiška, ypatingai tautinių paminklų.

1945 m. liepos mėn. laikraštis "Gingluotoji Lenkija" rašė: "Kiekvienais metais Krokuva paminėdavo Žalgirio mūšio pergalę. Buvo padedami prie paminklo vainikai, uždegamas aukuras — amžinoji ugnis, kviečiamos ir minėjama lenkiškos širdys. Užėmus vokiečiams Krokuva, kuri buvo linksnuojama kaip generalinės gubernijos sostinė, pirmieji hitlerininkų užsiėmimai palietė Žalgirio paminklą — jį nugriovė."

Raudonosios armijos daliniais įžengus į Krokuva, atsirado ir paminklo likučiai: lenta su užrašu, kovojantis riteris su skydu ir keletas nežymių fragmentų, kurie su pagarba ir tėviška ranka buvo atnešti į seną vietą. Ir taip jau laisvoje Krokuvoje liepos 14 d., t.y. Žalgirio pergalės išvakarėse, su liepsnojo vėl amžina panslaviška ugnis, kviesdama ir pagerbia lenkiškas širdis.

Hitlerininkai nugriovė ne tik Žalgirio paminklą Krokuvos aikštėje, taip pat nugriovė A. Mickevičiaus paminklą ir T. Kosciuškos — Vavelyje.

Krokuva raudonosios armijos buvo užimta 1945 m. sausio 17 d. Po kelių dienų miesto gyventojai nutarė atstatyti paminklus.

1945 m. liepos 15 d. Žalgirio kautynių vietovėje įvyko didelė gyventojų demonstracija, sujungta su karo mokyklos iškilimų ir kariuomenės paradu. Specialus Krokuvos dienraščio "Dziennik Polski" korespondentas rašė: "Viduryje buv. Žalgirio kautynių lauko mozurų delegacija sėmė žemę į urną, padarytą prieš daugelį metų vietinių liaudies meisterių. Urna bus įmūryta Žalgirio paminklo, kurį naujai užgimusi Lenkija pastatys vietoje barbarų rankomis sunaikinto Krokuvoje..."

1955 m. į Krokuvos turgavie-ga religine bei tautine šviesa. Ar ilgai joms užteks susipratusių lietuvių klebonų bei kunigų, priklausiusių nuo lietuviškų šeimų. Dabartiniai klebonai ir kunigai lietuvišką estafetės žiburį nešė augstant iškėlę. Pagarba jiems už tai.

Kitame straipsnyje žvilgsniai nukryps į Lietuvos Bendruomenės apylinkes Kanadoje, į lituanistines mokyklas ir jaunimo ansamblius.

Iškilioji lietuvaite "Miss Caravan" RAMONA SIMINKEVIČIŪTĖ, kuri buvo išrinkta tautybių savaitės karalaitė 1976 m., bet tas pareigas ėjo ir šiais metais iki naujos karalaitės rinkimų. Ji turėjo progos pasirodyti ir televizijoje

Nuotr. J. Karasiejaus

Politinės veiklos klausimai

PRANYS ALSĖNAS

Žurnale "Į Laisvę", leidžiamame triskart per metus, 1977 m. 69 nr., redaguotame Vyt. Vaitiekūno, išspausdintas straipsnis Ričardo Bačkio "Vakarų Europa ir komunizmas". Parašytas gana šmaikščiai su daugeliu gana drąsių ir kontroversinių teigimų. Esą, kai mes išgirstame Sovietų Sąjungos komunistų partijos augstų dignitorių pareiškimus apie komunizmo pažangą pasaulyje, dažnai esame linkę juos laikyti sovietinės propagandos išpūstais pasigymimais ir nenorime pripažinti jiems didesnės reikšmės. Tik tais atvejais, kai kuriame nors krašte, kaip 1974 m. Portugalijoje, 1975 m. Angoloje, komunistai pagrobia krašto valdžią, susirūpiname ir klausime, kas bus toliau? Bet kai tik padėtis stabilizuojasi, mes linkę su ja susigventi kaip su nauja dvieju pasauliu — laisvojo ir komunistinio — pusiausvyra. Toks reiškinys esąs ypač būdingas Europos tautoms. Tam esama dviejų priežasčių. Pirmą, žmogus apskritai nesąs linkęs sau nepalankių sprendimų ar išvadų daryti tik pagal kitų patyrimus ir liudijimus. Jis esąs reikalingas betarpiško pažinimo, Antra, pats komunizmas šandien esąs daug mažiau žmones baidantis ir atstumiantis. Jei Niksonas susitaikė su Brežnevu, jei Vatikanas derasi su Kremliu, jei V. Europa ir Šiaurės Amerika su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais pasirašo bendras deklaracijas taikai ir žmogaus teisėms garantuoti, tai visa tai sako, jog komunizmo velnias negalis būti toks baisus, koki jį vaizduoja Solženicinas, Amalrikas ir kiti...

Kitas daugiau intriguojantis skaitytoją straipsnis "Europos laisvė ir NATO", parašytas Donato Skučo. Tačiau ir jame nieko ypatingai naujesnio. Pridėta ir pastaba: "Šiame straipsnyje naudojami duomenys yra paimiti iš viešųjų šaltinių, o reikiamos mintys ir nuomonės priklauso tik pačiam autoriui ir neatstovauja nei JAV vyriausybės ar aviacijos nusistatymo". Toliau tęsiamas Stasio Žymanto rašinys, skirtas rezistencijos istorijai, būtent, "Susitikimai su Pranu Padaliu". Jo tęsinys dar seks ir sekančiame numeryje. Abu šie garbingi vyrai — Žymantas ir Padalis yra mirę, bet gerai parašyta ir gerai

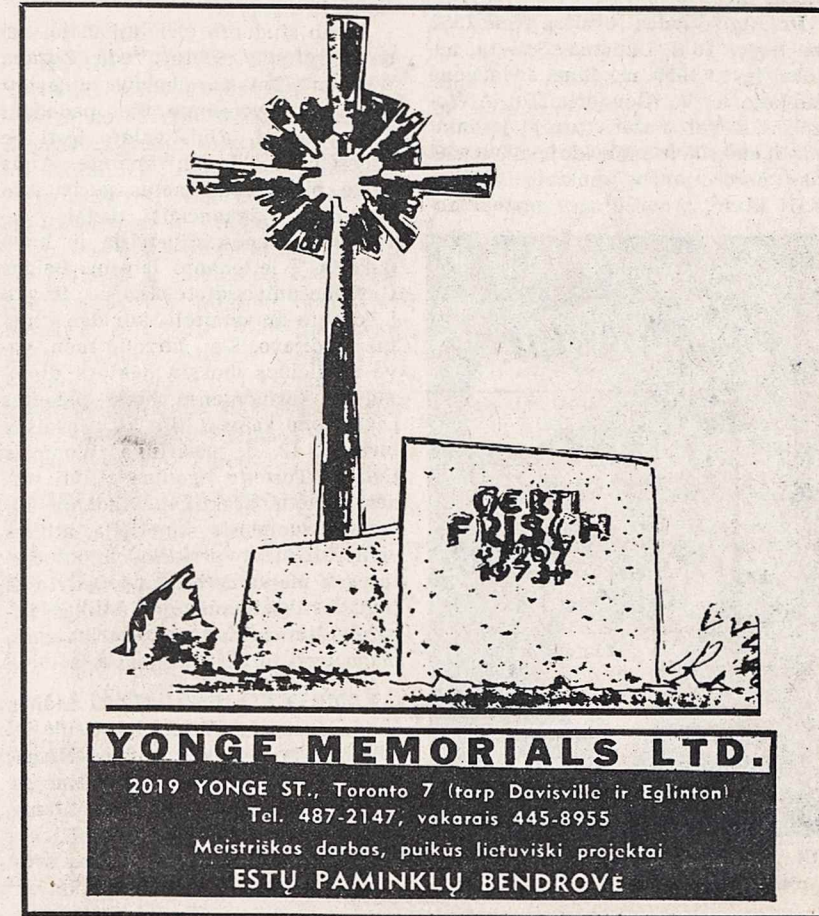
perduodama medžiaga skaitytojams itin įdomi. Žurnalo "Idėjos ir darbai" skyriuje paminimas "LKB Kronikos" penkmetis.

Savotiškai įdomus Andriaus Mirono rašinys "Duokime laisvę Simui Kudirkai". Esą, jam atrodė, kad Simas Kudirka dabartiniu metu esąs įremitas į siauro rato veiklą. Jis žengęs pirmąjį žingsnį, bet pataikęs į siaurą ir gniuždančią partinį ratą ir esąs tarytum įjungtas į vienos krypties gatvę važiavimą, nes vienos grupės nusavintas ir iki šiol "cerberių" stropiai saugomas. Ištrūkęs iš sovietinės vergijos, jis esąs pajungtas išievių partinei naidai ir dūsta, nerasdamas platesnės dirvos savo kovai. Partinės linijos dirguojamas, Simas esąs nebegali sužavėti nei jaunimo, nei senimo, nei siekti naujų patriotinių veiksmų.

Redakcija savo pastabojų nurodo, jog jai neteikė patirti, kad būtų "Simas Kudirka įremitas į siauro rato veiklą", kad jis "pataikė į siaurą ir gniuždančią partinį ratą" arba kad "vienos grupės nusavintas" ar pajungtas partinei išievių naidai. Redakcijai esą žinoma, kad rašoma apie Simą knyga ir ruošiamas filmas, kad pats Simas palaikąs ryšį su atitinkamais amerikiečių veikėjais, taip pat su rusų disidentais, kad jis JAV vyskupų konferencijai liudijęs apie religinę padėtį okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, Simo išlaisvinimo sukeltoji entuziazmo banga gal esanti atslūgusi, kaip kad atslūgsta kiekvienas entuziazmas. Pastovus palieka tik siekiamas tikslas. Atrodo, kad Simas tebesąs gerame kelyje į savo tikslą.

Šiame žurnalo numeryje išspausdintas įdomus Simo Sužiedelio paruoštas rašinys su daugelio Sibiro tremtyje buvusių lietuvių pavardėmis "Lietuviai lenko tremtinio užrašuose". Tai buvusio Vilniaus universiteto prof. Stanislovo Koscialkowskio (jau mirusio) užrašai.

Stasys Barzdukas rašo savo samprotavimus "Katro pirmenybė: grupinio ar bendrinio galvojimo?" Persispausdinami fragmentai iš "T2" pokalbio su dr. J. Girmium, užvardinti "Kaip pasielgtų Dovydaitis?", ir iš vedamojo "Kad tėvynės meilė nesuakmenėtų". Nekrologai a.a. L. Dambriūno ir St. Daunio. "Vardai įvykiuose" ir laiškai redakcijai.

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakaras 445-8955

Meistriškas darbas, puikus lietuviški projektai

ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Paruošė K. Baronas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

STUDENTISKOJI VASARA
 „Komjaunimo Tiesa“ birželio 3 d. visa puslapi paskyrė studentų vasaros darbams. Šiame augstuju Lietuvos mokyklų studentai jau 27-tą kartą įsijungė į tuos darbus Lietuvoje ir už jos ribų. Kaip organizuojami tokie darbai, atskleidžia Panevėžio politechnikumo moksleivio K. J. Laiškas „Prieivarta ar savo noru?“ Jame pasakojama: „Sakote, trečiasis semestras — tai romantika, laužai, dainos, o rudenį — medaliai, garbės raštai, plovimai. Nė vėlnio, pažįstam ta romantika! Va, baigsim pasvario sesiją, politechnikumo komjaunimo sekretorius J. Akelis tik capt už pakarpos: „O dabar, branguis, važiuos į kolūki padirbėti, kitaip mes tau stipendiją atimsim ir bendrabučių neduosim“. Ir ką tu jam pasakysi? Iš tikrųjų, ko gero, stipendiją nušvilps, ir liksi bežiopsas. O Antanas nuo praėjusios vasaros ant komiteto dantį griežia. Irgi „pa-prasė“ jį važiuoti į būrį. Išvažiuo, kur dėsir. Ir ką jūs manote? Visą vasarą iš kampo į kampą prastisumdė. Tai į usynais apžėlų lauką nu-grūda, kur nė vienas kolūkietis neina, tai iš viso nesuranda jokio darbo. Kad nors viena sykį politechnikumas būtų pasidomėjęs, kaip jiems sekasi. Kur tau! Pasirās su kolūkiu sutarti net nedirstelėję, kas joje su-rašyta, ir išgrūdo — jūs, girdi, dirb-kite... Ech, kelinta jau naktis nū-žmiegio, o čia egzaminai visai ant neozės. Kad tik nesusiurksčiau. Vis galvoju ir galvoju, ką čia padarius? Gal iš gydytojo kolūki pažymėjima iš-lupti, kad, girdi, sergu, negaliu? Bet kad tie gydytojai šiais laikais visus šonkaulius išbarskins, tarsi tau rytoj į kosmosą reiktu skristi, ir pasakys: „Esi sveikas...“ Gal pasakyt, kad tėvams ruošies vasarą padėti, o gal iš paskutinio egzamino pabėgti ar iš viso sesijos nelaikyti — tada ne-bus ko gailėtis, nei stipendijos, nei bendrabučio? Brangioji redakcija, padėkite man, tiksliau, mums vi-siems 105-iams varu varamiems va-sarą į kolūki. Prašyčiau, jei galite, mano pavarės neskelbtai.“ Į šio jau-nuolio klausimą, prieivarta ar savo noru, „KT“ redakcija neatsako, tik puola politechnikumą dėl pervaži pasirašomo darbo sutarčių, nepakan-kamo agitacinio pasirušimo.

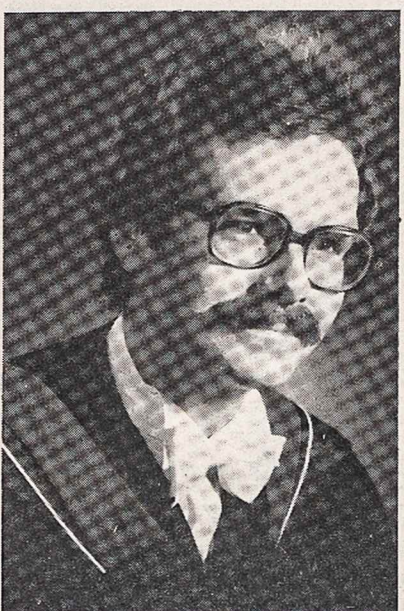
PREMIJOS FILMAMS
 Sovietinės Spalio revoliucijos še-siasdesimtmčio proga Rytijoje įvyko X sąjunginis filmų festivalis. Pirmo-jį premija paskirta propagandiniam filmui „Apyksa apie komunistą“, vaizduojančiam kompartijos vadą L. Brežnevą gyvenimo kelia. Premijuot-as buvo Leningrado bei Suomijos kinematografininkų filmas „Pasit-kėjimas“, garbinantis tariamą kom-partijos kovą už taikų sambūvį pa-saulyje. Propagandinių premijų susi-laukė ir du lietuviški filmai: pa-gal J. Apyžiaus romaną sukurtais „Sodybų tuštėjimo metas“ — už an-tifašistinę temą, „Antanas Sniečkus. Gyvenimo ir veiklos bruožai“ — už partinio veikėjo paveikslą ekrane. Pagrindinės festivalio meninių fil-mų premijos paskirtos Gruizijos stu-dijos „Gelsmų medžiui“ ir Rygos studijos „Sonatai prie ežero“. Pre-mijuoju aktorių eilėse yra lietuvis V. Tomkus.

DU KUNYGYNAI
 Vilniuje birželio 1 d. atidarytas naujas prenumeruojamų leidinių knygynas, papuostas dail. K. Kisielio sukurta varinė M. Mažvydo skulptū-ra pirmosios lietuviškos knygos fone. Didžiausias knygynas Lietuvoje yra Palangos Knygos Namai, taip pat neseniai atvėrę duris, suprojektuoti klaipėdiečio architekto R. Kraniusko. Jų prekybos salė, primenantį pa-rodų paviljoną, turi 400 kv. metrų plotą. Viduryje, už stiklinės sienos, yra palikti statybos aikštelėje augę medžiai.

ST. CATHARINES, ONTARIO

DR. ALGIS V. VLADAS JOVAIŠAS baigė Toronto universitetė medicinos mokslus ir birželio m. gavo diplomą, o birželio 13 d. pasirinko Women's College ligoninę atlikti vieri-nerių metų praktiką.

Dr. Algis-Vladas Jovaišas gimė 1952 m. liepos 16 d. Būdamas 5 metų, ne-tėko tėvo. 1959 m. Zina Jovaišienė ištėkėjo už V. Alonderio, Dr. A. Jo-vaišas iš pat mažens turėjo palinkni-mą į mokslą ir mokykloje buvo vienas pirmiaujančių mokinių. Baigęs XIII klasę, pranešė savo mamai no-

DR. A. JOVAIŠAS, baigęs mediciną Toronto universitete

AVIACIJOS KLUBAS

Alytuje 16 metų veikiantis avia-cis-techninis klubas yra paruošęs apie 200 sklandytojų, kurių gabi-au-sieji šiandien jau yra išmokę val-dyti ir lėktuvus. Klubo viršininko T. Matukonio teigimu, su jaunimu dirbama ir žiemą, bet nekantriai lau-kiamas vasaros skrydžiams atlikti. Perna liatytiški lakūnų komanda Lietuvos pirmenybėse laimėjo I vie-tą. Lietuvos čempiono vardą yra iš-sikovojęs lakūnas J. Eglinskis. Klub-o branduolį sudaro 40 įvairių pro-fesijų aviacinio sporto entuziastų ir teks pat skaičius jaunuolių sklandy-tojų mokykloje. Jūs ruošia lakūnai instruktoriai Ona ir Jonas Eglinskai, V. Anuškevičius, V. Grabliauskas, talkinami visuomeninių aktyvistų A. Sarpaliaus, J. Kuncevičiaus, S. Kava-liausko.

KOMUNISTAI IŠ KANADOS

Vilniui birželio 9 d. buvo atvy-kusi jaunųjų Kanados komunistų delegacija, vadovaujama Džil Glover (Jill Glover?), kurią Sovietų Sąjun-gon pakvietė maskvinės kompartijos centro komitetas. „Tiesos“ praneši-mu 134 nr., pokalbį su kanadie-čiais komunistais dalyvavo vilniškos kompartijos centro komiteto parti-nio darbo skyriaus vedėjas V. Ast-rauskas, partinių reikalų tvarkyto-jas B. Aliukonis ir užsienio ryšių skyriaus vedėjas pavaduotojas M. Sa-dovskis. Apie sovietinams Lietuvos darbo žmonių laimėjimus kalbėjo V. Astrauskas, susiedamas juos su XXV-o sovietų kompartijos suvažiavimo nutarimų ir dešimtojo penkmečio planų vykdymu, naują impulsą da-vausi konstitucijos projektui.

GAISRAI MISKUOSE

Vidaus reikalų ministerio pavaduo-tojas M. Pročiuchanas, rusas, kaip ir kiti panašūs pavaduotojai, birže-lio 12 d. „Tiesoje“ atkreipė skaitly-tojų dėmesį į miškų gaisrus. Perna-jų Lietuvoje buvo 646, sunaikinę apie 150 hektarų miško. O šiameit jau susilaukta 30 miško gaisrų. Ge-gužės 2 d. gaisras Švenčionėlių miškų ūkyje nusiaubė 7 hektarus. M. Pročiuchanas teigia, kad pastariaisiais metais priešgaisrinė miškų ap-sauga esanti pagerinta. Daugiau miškų išvalyta, įrengta priešgaisrinii užtvary, vandens baseinų, bet vis dar susilaukiamas didelių nuostolių. Kadangi nemažai didžiųjų miškų bei durpynų yra prie gyvenamųjų vietov-ių, tad gaisro atvejais kyla pavojus ir gyventojams bei gamybiniam pastatams. M. Pročiuchanas ragi-na laikui paskirti priešgaisrinius miškų sargus, sudaryti ugniagesių ko-mandas, tikrinti poilsiautojų, kad jie miskuose nekūrėtų laužų.

ATSISAKĖ PILIETYBĖS

Marija Jurgutienė jau trejus me-tus stengiasi gauti vizą išvykti Čika-gon pas savo vyrą muz. Aloyzą Jurgutį. Tačiau lig šiol nei jai, nei jos 13 metų amžiaus dukrelei Dainai vi-zos nebuvo išduotos. Vizų reikalų ji yra pasiuntusi 12 prašymų augš-tiesiems Sovietų Sąjungos pareigū-nams, keturis — Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijai, vieną — JAV prez. J. Carteriui. Gegužės 25 d. M. Jurgutienė specialiu raštu augščiau-siojo sovieto prezidiumui ir Sovietų Sąjungos vidaus reikalų mi-nisterijai vizų skyrui atsisakė so-vietinės pilietybės. Šį žingsnį ji mo-tyvuoja faktu, kad Sovietų Sąjunga nesilaiko savo įstatymais bei tarp-tautinėmis sutartimis piliečiams už-tikrinamų teisių. Tokiu atveju pilie-tybė esanti beprasmi. Be to, M. Jur-gutienė yra susilaukusi grasinimų, tarydum, trukdymų susirašinėti su savo vyru. Jai taipgi buvo daromas spaudimas vyrą Aloyzą paskelbti iš-daviku, reikalaujama, kad atsisakytų emigracijos. Priešingu atveju buvo grąsinta pamti dukrelę Dainą į spe-cialią mokyklą sovietinėms idėjomis sustiprinti.

V. Kst.

rįs studijuoti mediciną. Kadangi bu-vo pavyzdingas ir gabus mokyns gimnazijoje, be sunkumų pateko į Guelph universitetą, kur per dvejus metus, studijuodamas ir vasaros atos-togų metų, baigė 3 kursus.

Jauno studento pirmieji metai ne-buvo rožėmis kloti. Vedė Zuzaną Wheeler. Tai pareikalavo didesnių išlaidų pragyvenimui. Bet padedant Algio mamai, Algis galėjo tęsti be rūpesčio mokslą universitete. Algis baigė pirmuosius metus geriausiais pažymiais. Sekančiais metais ga-vo kariuomenės stipendiją ir buvo pakeltas į leitenanto laipsnį. Baigęs Guelpho universitetą studijas, išvyko į Toronto universitetą, kur dar 4 me-tus studijavo. S.m. birželio mėn. ga-vo medicinos mokslų daktaro diplo-mą ir kariuomenės buvo pakeltas į kapitono laipsnį. Dr. A. Jovaišas birželio 13 d. pasirinko Women's College Toronto ligoninę atlikti vieri-nerių metų praktikai. Kadangi tu-ėjo kariuomenės stipendiją, atlikęs vieniųjų metų praktiką ligoninėje, turės 3 metus dirbti kaip gydytojas Kanados kariuomenėje. Atlikęs įsi-pareigojimus Kanados kariuomei, mano tęsti toliau studijas. J. S.

RAMOVENŲ GEGUŽINĖ. Liepos 10 d., 2 v.p.p., V. Bieliūno ūkyje, RR1 Welland, įvyks tradicinė Niaga-ras pusiasalio ramovėnų gegužinė su įdomia programa. Tikimasi daug svečių iš Buffalo, Wellando, Niaga-ra Falls, St. Catharines ir kitų arti-mesnių apylinkių. P.B.

Lietuvaitės, surengusios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties šventę kanadiečiams, dirbantiems „Steel Company of Canada“ Hamiltone. Ta proga jos surengė tautodailės parodą ir lietuviškų valgių vaišes. Trumpa informacija apie Lietuvą anglų kalba paruošė L. Stungevičienė. Iš kairės: L. Skripkutė, O. Žilinskienė, T. Enskaitienė, D. Juskevičienė, D. Kamaitienė, N. Gutauskienė. Trūksta p. Saunorienės

HAMILTON

SIBIRINIŲ TREMIMŲ MINĖJ-I-MAS

buvo surengtas birželio 12 d. kartu su latviais ir estais. Lietuvių parapijos šventovėje šv. Mišias at-našavo ir labai jautrų patriotinį pa-mokslą pasakė kun. L. Januška. Ci-vilinės apeigos buvo atliktos prie miesto rotušės. Šiemet baltiečių s-gai Hamiltone vadovauja lietuviai, tad ir minėjima pradėjo KLB Hamiltono apyl. valdybos pirm. K. Deksnys, trumpai suminėdamas liūdnas Pa-baltijo tautų dienas. Miesto vicebur-mistras B. Morros pasveikino baltie-čios miesto tarybos vardu, pasi-džiaugdamas, kad šio miesto gyven-tojai susirinko prie miesto rotušės, kadangi ji priklauso visiems ham-iltoniečiams. Jis perskaitė Hamiltono burmistro raštą, skelbiantį birželio 13-14 d.d. Pabaltijo tautų liūdoso dienos. Pagrindinis kalbėtojas KLB krašto valdybos pirm. J. R. Sima-navičius, suminėjęs tremimų dienas, ilgėliau sustojo ties Helsinkio kon-ferencijos nutarimais. Paskirų tau-tų kalbėtojai trumpai suminėjo Pa-baltijo tautų tragediją, sugrįjant po kiekvienos kalbos Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnus. Taip pat kalbė-jų lenkų kongreso atstovus pgt. Čai-kovski. Trumpa meninė programos dalį atliko „Aido“ choras.

Nuo miesto rotušės su vainikais ir vėliavomis 400 dalyvių nužygiavo prie paminklo žuvusiems kariam, kur kun. L. Januška ir latvių evangelikų kunigas sukabėjo mald-as, o tautiniais drabužiais apsirėn-gusios jaunosios kartos atstovės pa-dėjo vainikus. Minėjimas miesto centre užbaigtas Kanados himnu.

Sios tragiškos Pabaltijo dienos bu-vo plačiai išgarsintos kanadiečių tar-pe. „The Spectator“ dienraštis (Jo tiražas 160.000) net du kartus iš-spausdino plačius straipsnius apie Pabaltijo tautų kančias, o vietos te-levizija vakarinėje laidoje parodė minėjimo vaizdus. Prie miesto rotušės, šalia Kanados vėliavos, dvi die-nas plevėsavu Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos.

GRAŽŲ PAGERBIMA gimtadien-ių proga savo seseriai Emai Mila-

šieni suruošė Augustė Patamsienė. Sulaukusią 80 m. amžiaus sukaktuvi-ninkę pasveikino svainis A. Patam-sis ir svečias iš Detroito — spaus-dos bendradarbis St. Garliauskas. Sugiedojus „Ulgiausių metų“, svečiai šeimininkų buvo pakviesti vaišintis. Pati sukaktuvininė savo amžiaus su-kaktį paminėjo apsilankymu Lietu-voje, tad ir čia su gausiais svečiais pasidalino išpūdziais iš tėvų žemės R.ikia pažymėti, kad lapkričio mėn. Bronius ir Ema Milašiai numato švesti 50 m. vedybinio gyvenimo su-kaktį.

ONTARIO PROV. PARLAMENTO rinkimuose trys komunistų partijos kandidatai Hamiltone tesurinko iš viso 806 balsus. K.B.

SLA 72 KUOPA Hamiltone jau kelinti metai iš surengtų gegužinių gauto pelno paremia tautinė, kul-tūrinę ir politinę veiklą. Ji yra at-žymėjusi visą eilę sovietų okupuoto Lietuvos patriotų lietuvių — jų vardu įnešė į Kanados Lietuvių Fondą po \$100. Pirmas buvo S. Ku-dirka, vėliau J. Simokaitis, R. Ka-lanta, Nijolė Sadūnaitė, o šiais me-tais bus pagerbta Ona Poškienė. SLA 72 kuopa per trumpą laiką yra paskyrusi įvairiems tautiniamis rei-kalams per \$2000. Tai pelnas iš ge-gužinių ir aukos duosnių SLA rėmė-jų bei narių.

Platinant SLA loterijos bilietus tenka išgirsti priekaištą. Vienas tau-tietis sakė (dėkui už atvirumą): Amerikoje teko pastebėti, kad Su-sivienijimo gegužinėje buvo iškelta raudona vėliava. Gerbiamas tautiet! Susivienijimai Amerikoje yra trys. 1. Susivienijimas Lietuvių Ameriko-jie, kuriam priklauso ir 72-ra kuopa Hamiltone; 2. Lietuvių R. Katalikų Susivienijimas Amerikoje; 3. Lietu-vių Darbininkų Susivienijimas. Pir-mas ar antras susivienijimai yra patriotiniai, o trečias (Lietuvių Dar-bininkų Susivienijimas Amerikoje) yra komunistų, kurie pritaria sovie-tų okupacijai pavergetoje Lietuvoje.

SLA nuo 1920-1930 m. vedė at-kaklią kovą su komunistuojančiais nariais. Pastarieji, būdami mažuma-

je ir matydami, kad per demokra-tiškų rinkimus negalės perimti vyk-domosios tarybos, pasitraukė. Jie su-siorganizavo ir pasivadino Lietuvių Darbininkų Susivienijimu. Jo ren-gtoje gegužinėje galėjo tautietis pa-stebėti raudoną vėliavą.

Dabar kandidatai į vykdomąją SLA tarybą gali patekti visokių pažiūrų bei isitikinimų asmenys, išskyrus ko-munistų simpatikus. SLA 72 kuopoje yra įvairių pažiūrų narių, tačiau jei atsiirastų dabartiniam Lietuvos oku-pantų simpatikų ir imtų trukdyti S. Kudirkos, J. Simokaicio, Romo Kalantos, Nijolės Sadūnaitės pager-bimo užmojus, būtų pašalinti iš kuop-os, kaip anais metais kad buvo pa-shalinti A. Bimba, J. Bulota ir kiti Maskvos simpatikai Amerikoje.

Sovietų pavergetoje Lietuvoje sesės ir broliai yra tremiami į Sibirą ver-gų darbams. Ona Poškienė yra viena iš tų, kuri buvo ištremta į Sibirą už vykdomą žmogaus teisių. Po 9-rių metų grįžo į okupuotą Lietuvą, Šiau-lių miestą. Nors ji yra 70 metų am-žiaus, priklauso Lietuvos komitetui žmogaus teisėms ginti. Šiais metais SLA 72 kuopa įamžins Onos Poškienės vardą, įteikdama Kanados Lie-tuvių Fondui \$100.

Prašome dalyvauti SLA 72-ros kuopos gegužinėje, kuri įvyks liepos 24 d. A. Padolskio sodyboje, Paris, Ontario.

J. Šarapnickas, SLA 72 kuopos pirm.

Delhi, Ontario

KUN. DR. J. GUTAIŠKUI š.m. birželioje suėjo 45 metai kunigavimu. Ta proga parapijos choristai buvu-siam savo klebonui suruošė bendrą vakarinę „Town Gate“ restorane Tillsonburge. Šalia sukaktuvininio ir choristų su šeimom dalyvavo ir dabartinis parapijos klebonas kun. J. Staškus, svečias kun. St. Kulbis, SJ. Choro seniūnas Vl. Miceika pa-sveikino sukaktuvininį ir kartu dėkojo už rūpestingą choro globą per keliolika metų. Abu kunigai taip pat sveikino sukaktuvininį, linkėdami sveikatos ir išstvermės laukiti jau beveik ranka pasiekiamo aukšnio jubilėjaus. Sukaktuvinin-kas dėkojo už puikų pagerbimą ir papasakojo iš savo jaunystės, moks-lo ir kunigavimo laikų. Visi labai džiaugėsi ypatingai malonių pabend-ravimu.

JONO STANKAUS paveikslų, me-džio skulptūrų ir vitražų, paroda bu-vo surengta Simcoe miesto „Lyn-wood“ meno galerijoje. Menininko kūrybos siužetai imti daugiausia iš mūso aplinkos. Š.m. birželio 5 d. parodos atidarymo proga gražūs bū-rys lietuvių dalyvavo ir apie dešimtį jų darbų išsigijo. Paroda buvo at-daryta iki birželio 26 d. Girdėti, kad ir Ingersoll meno galerija no-rėtų jų darbų parodos. P.A.

Sudbury, Ontario

SIBIRINIŲ TREMIMŲ MINĖJ-I-MAS įvyko birželio 12 d. Kristaus Karaliaus šventovės salėje. Minėji-ma pradėjo KLB Sudburio apylin-kės pirm. Aleksas Kusinskis. Buvo atlaikyti bendruomenės užprašytos Mišios už žuvusius ir komunistų nu-kankintus tautiečius. Kun. Ant. Sa-bas pasakė pritaiktą pamokslą. Už-baigta su „Libera“. Pamaldose da-lyvavo ir Maironio kuopos unifor-muoti šauliai su keturiomis vėliavo-mis.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPEI „Ramu-nėlė“, kuriai vadovauja G. Pode-rytė, Kanados Lietuvių Fondas pa-skyrė \$100.

SVEČIAI. Iš Punsco pas St. Tol-vaishas atvažiavo trims mėnesiams atostogų E. Tolvaishienės mamytė Bronė Staškevičienė, o pas B. J. Stankus — Ona Grigaitienė, Biru-tė; Stankuvienės sesutė, su dukrele Dalyte.

JURATĖ TOLVAISAITE, Šv. Aloy-zo mokyklos mokinė, kaip gabi ir talentinga mergaitė, buvo mokyk-los vadovybės paskirta atstovauti tai mokyklai. Ji visą savaitę pasiro-dydavo televizijoje. K.A.S.

• Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didelė gėda savosios gerai nemokėti

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VALSTYBĖS DEPARTAMENTO sekretoriaus pavaduotojas Europos reikalams J. A. Armitage birželio 7 d. Vašingtone priėmė nepriklausomo Lietuvos, Latvijos ir Estijos dip-lomatous — dr. S. A. Bačkį, dr. A. Dinsbergą ir E. Jaaksoną. Belgrado konferencijos proga jie atskleidė Pa-baltijai liečiančias problemas ir įtei-kė memorandumus.

BELGRADO KONFERENCIJOS išvakarėse dr. P. Vileišio pastangų dėka Niujorke įvyko lietuvių de-monstracija. Nešami plakatai reika-lavo Sovietų Sąjungos pasitraukimo iš Baltijos respublikų, Helsinkyje padaryto dabartinių sienų pripažini-mo atšaukimo, protestavo prieš tau-tininius bei religinius varžtus. De-monstruojama buvo prie Jungtinių Tautų būst'nes, Šv. Patriko kated-ro ir Metropolitan rūmų, kuriuose vyksta sovietų meno paroda.

DR. L. KRIAUCĖLIŪNO INICIA-TYVA buvo paruoštas raštas ALTos ir JAV LB krašto valdybos pir-mininkams, pasirašytas inž. J. Jurkū-no, dr. L. Kriauceliūno, prof. M. Mackevičiaus, prof. dr. J. Meskaus-ko ir prof. B. Vitkaus, siuliantis tarp-ininkavimą. Rašto tikslas — padė-ti surasti bendrą kalbą šioms orga-nizacijoms, kad jos galėtų suderinti savo veiklą Lietuvos laisvinimo ir lietuviybės išlaikymo klausimuose. Dėl šio rašto pasitarimus turėjo AL-Tos ir JAV LB vadovybės. Jų atsak-ymus spaudai pateikė tarpininka-vimo iniciatoriai. ALTA šiai minčiai pritarė, o LB krašto valdyba pasisa-kė už tiesiogines derybas su ALTA be tarpininkų. Nuomonių skirtumas tarpininkus privertė nutraukti savo užmojų. Jų žygyje kažkodėl nemini-ma vadinamoji reorganizuota JAV Lietuvių Bendruomenė, nors ji yra viena pagrindinių nesutarimo prie-žasių tarp JAV LB krašto valdybos ir ALTos vadovybės, kuri reorgani-zatorius viešai sveikina jų suvaži-auimuose.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SA-JUNGOS čikagiskė centro valdyba, vadovaujama pirm. kun. J. Vaišnio, SJ, naująją centro valdybą pasiūlė sudaryti Los Angeles skyriui, turinčiam apie 30 narių. Be to, ten yra žurnalistų, tiesiogiai priklausančių LZ Sąjungos centro valdybai, kurie skyrtaus veikloje nedalyvauja. Sky-riaus valdybą sudaro pirm. J. Kup-rionis, sekr. R. Vildžiūnienė ir ižd. K. Karuza. Ji priėmė centro valdy-bos pasiūlymą ir jau įšėjo kandida-tų naujai centro valdybai.

ČIKAGOS LIETUVIAI žuvusius Lietuvos partizanų ir jų vadų J. Lukša — Daumantą, paaukojęsi gyvy-bę už Lietuvos laisvę prieš 25 metus, prisiminė Jaunimo Centro koplyčioje kun. J. Vaišnio, SJ, atnašautomis Mišiomis ir pamokslu. Centro salėje įvykusiame minėjime apie pokari-nius Lietuvos laisvės kovotojus kal-bėjo Lietuvių Fronto Bičiulių cent-ro valdybos pirm. J. Ardyas, apie J. Lukšą bei šios šeimos skaudų likimą — Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis. Žodį tarė ir laikinosios 1941 m. su-kulimos vyriausybės narys dr. A. Da-mušis. Ištraukas iš jai skirtų J. Lukšos laiško skaitė N. Bražėnaitė — Pa-noretto, vėlonies našlė. Aktoriai Stasė ir Jonas Kelečiai atliko parti-zanams skirtą montażą „Tu mirei ant raudančios rudens žolės“. Dviem dainom ir Lietuvos pogrindžio gies-me „Skaisčioji Marija“ programą pa-pildė sol. D. Kučėnienė. Po minė-jimo dalyviai aplankė Br. Kvilkio surengtą dokumentinę kovojančios Lietuvos parodą. Joje buvo platus pogrindinės spaudos skyrius iš vo-kiečių okupacijos metų, o taip pat daug laikraščių ir ypač nuotraukų iš pokarinės partizanų veiklos, doku-mentai bei nuotraukų apie lietuvius tremtinius Sibire.

KUN. ROMANAS R. KLUMBIS, gimęs Čikagoje 1914 m., bet augęs Lietuvoje ir pokaryje daug dirbęs misijoje su Amerikos indėnais bei meksikiečiais, gegužės 22 d. Phoe-nixe atšventė kunigystės 40 metų su-kaktį. Jo laikomose Mišiose Loreto seselių koplyčioje dalyvavo vietos lietuviai, būrellis meksikiečių ir in-dėnų. Pamaldos baigtos mūsų Tautos himnu. Sukaktuvininkas jau Vokie-tijoje susirgo tuberkulioze, kurią įveikė tik 1949 m. Amerikos sanato-rijoje. Dirbdamas misijoje, jis taip pat aktyviai dalyvavo skautų veikloje, bendradarbiavo katalikiškoje lie-tuvių spaudoje. Šiuo metu gyvena Phoenixe su palaužta sveikata.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIAI gegu-žės 29 d. atšventė sidabrinį kun. Juo-zo Petraičio, MIC, kunigystės jubilė-jų. Jis yra Aušros Vartų parapijos klebonas Avellanedoje. Šventė pra-dėta iškilningomis Mišiomis, kurias sukaktuvininkas koncelebravo su kun. Steigvilu, MIC, ir iš Sao Paulo atvykusiu prel. P. Ragažinskiu, gie-dant Šv. Cecilijos chorui, vadovau-jamam P. Gudelevičiaus. Progą skirtą pamokslą sakė prel. P. Raga-žinskis. Po pamaldų įvyko lietuviš-ku patiekalų vakarinė parapijos sa-lėje. Kun. J. Petraičio darbus apibū-dino programai vadovavęs visuome-nininkas Z. Juknevičius, koncertinę dalį atliko jaunoji sol. Adriana Jo-cytė, atvykusi iš Beriso. Sukaktuvi-ninką sveikino gausūs organizacijų atstovai ne tik iš Buenos Aires, bet ir kitų Argentinos lietuvių kolonijų.

Jų eilėse buvo Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. R. Stalioraitis, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje pirm. J. Deveikis. Argentinos Lietuvių Centre tuo metu prof. dr. A. Klimas skaitė litu-anistinę paskaitą, tad centricčiai va-karienėje nedalyvavo, bet atsinešė savo delegaciją — pirm. J. Mičiūda, VI. Survilienę ir B. Survilą. Jie at-nešė ir įteikė metale įgraviuotą sveikinimą. Kun. J. Petraitis, studijas pradėjęs Telšų kunigų seminarijoje, 1946 m. įsijungė į marijonų vie-nuoliją, kunigų buvo išventintas 1952 m. gegužės 22 d. jau atvykęs į JAV. Argentinoje darbuojasi nuo 1963 m. rudens. Pirmuosius trejus metus buvo Šv. Kazimiero parapijos klebonu Rosario mieste, o nuo 1967 m. ankstyvo pavasario vadovauja Aušros Vartų parapijai Avellanedo-jie, Buenos Aires priemiestyje.

Australija

LIETUVIŲ LAUDIES DAINŲ SEMINARĄ gegužės 14 d. Melburno Lietuvių Namuose surengė trys ini-ciatorės — ponios Simanekvičienė, Karazijienė ir Zalkauskienė. Semi-narui vadovavo D. Simanekvičienė, savo pranešimą apie mūsų liaudies dainų grožį įrašiusi į juostelę. Iliust-racijai taipgi buvo panaudoti autentiški liaudies dainų bei sutartinčių įrašai. Keletą liaudies dainų padai-navo Paulius Rūtenis, svečias iš Syd-nejaus, dainuojantis Australijos ope-roso chore.

KAIRIJŲ AUSTRALIJOS GRU-PIŲ apžvalgą pateikia Patrick O'-Briens knyga „The Saviors“. Dau-giausia vietos joje skiriama darbie-čių partijai, kurioj jau tradicija ta-po palankumas Sovietų Sąjungai ir priešiškas antikomunistinėms gru-pėms. Darbiečiai ypač nekencia atei-vių iš R. Europos ir Baltijos šalių, atmeta jų kvietimus dalyvauti tauti-nės šventėse, kuriose minimos jų kovos už laisvę nacių ir sovietų oku-pacijose. Neapykant baltiečiams su-stiprino jų aštrus pasipriešinimas Australijos darbiečių nutarimui Bal-tijos valstybes pripažinti Sovietų Są-jungai, atsauktas naujosios liberalų vyriausybės. Autorius P. O'Briens stebisi atviru darbiečių pataikavimu Sovietų Sąjungai, nes nuo jos jau seniai yra nusigrėžusios demokrati-nės socialistų partijos V. Europoje.

Brazilija

LIETUVIŲ SALEZIEČIŲ KUNI-GŲ elles Sao Paulo mieste gegužės 25 d. papildė iš Romos atplaukęs kun. Petras Urbaitis ir iš S. Ameri-kos atskridęs kun. Petras Rukšys. Su kun. Pranu Gavėnu ir kun. Stasiu Šileika jie perims Šv. Kazimiero pa-rapiją iš lietuvių jėzuitų. Ligišiolini parapijos klebonas kun. Petras Daus-ginis, SJ, atsisveikindamas su Sao Paulo lietuviais, juos lanko šio di-dmiesčio apylinkėse ir jiems laiko Mi-sias. Saleziečiai jau yra perėmę ir savaitraščio „Mūsų Lietuva“ leidi-mą. Gegužės 29 d. buvo paminėtas šio laikraščio 1500-tojo numerio iš-leidimas specialiomis Mišiomis už visus gyvus ir mirusius „ML“ dar-buotojus. Po pamaldų įvykusiam ni-nėjimui vadovavo Brazilijos Lietuvių Bendruomenės literatūros būrelis. Henrikas Valavičius, vienas ankstes-nių „ML“ bendradarbių, padarė pranešimą apie šio laikraščio neuitę ka-lią, suminėdamas žymesniusius re-daktorius, administratorius ir talki-ninkus — prel. P. Ragažinską, A. Stančikaite, Vl. Vijeikį, K. Pažerit-ę, H. Mošinskienę, M. Vinkšniatienę, J. Matelionį, M. Tamaliūną, Br. Šukevičių, St. Vancevičių, kun. P. Kidyką, SJ, kun. P. Dauginį, SJ, ir kun. Pr. Gavėną, SDB. Programą dai-nom pajvairino „Aušros“ choras, šo-kalais ir dainom — „Rūtelių“ sekste-tas.

Britanija

D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SA-JUNGOS valdyba, išrinkta neseniai įvykusiame minėjime atstovų suva-žiavime, pasiskirstė pareigoms: pirm. bus J. Alkis, I vicepirm. poli-tiniamis reikalams — Z. Juras, II vicepirm. — S. Nenortas, sekr. ir na-rių jaunimo reikalams — A. Vilėins-kas, ižd. — B. Butrimas, pavaduoto-jų politiniams reikalams — A. Pranskėnas, narių — S. Kasparas. Iš Lietuvių Namų bendrovės pirminin-ko pareigų pasitraukė inž. S. Nenor-tas, tapdamas tik valdybos vicepir-mininku. Pirmininko pareigas per-ėmė ligišiolinis vicepirm. Z. Juras.

Vokietija

TELEVIZIJOS TINKLAS „Nord-deutsche Rundfunk“ pagamino pus-valandžio ilgumo filmą apie religijos būklę sovietų okupuotoje Lietuvoje. Filmas jau buvo rodytas šiaurinės Vokietijos programoje. Tikimasi, kad ateityje jis pasieks visus televi-zijos žiūrovus V. Vokietijoje ir Aust-rijoje. Muencheno lietuvius su šiuo filmu jau du kartus supažindino jau-nimo grupė „Ratukas“, gavusi jo ko-piją. Dokumentiniam filmui yra pa-naudoti pasisakymai rusų širdieses L. Aleksejevos ir V. Vokietijoje ap-sigyvenusių lietuvių, kurie neseniai buvo išleisti iš Lietuvos. Jie kalba apie jaunimo

Lietuvos ir Lenkijos unijos laikus primenantis kilimas Vavelio pilyje, Krokuvoje. Ši nuotrauka buvo atspausdinta žurnale "Poland" 1976 m. gruodžio numeryje. Ją perfotografavo Omeras Burzdžius

Pasaulis anapus trobelės ir pievelės...

VYTAUTAS A. JONYNAS

Nuo tos dienos, kai ėmė rodytis spaudoj dr. F. Jucevičiaus straipsniai, sudarė vėliau knygą "Tauta tikrovės ir mito žaisme", daug kas ėmė žiūrėti į autorių kaip į nenuoramą, ramybės trukdytoją arba, kaip įprastai sakyti, "kontroversinę asmenybę". Tai buvo nelauktas mostas mūsų visuomenei, kad kas ją verstų susimąstyti apie išsinejusius mitus, keliančius mūsų tautos veržlumą, dinamiškumą, apie jos istorinio kelio neklaidingumą. Žodžiu, toji knyga įaudrino mūsų visuomeninį gyvenimą. Ir tai, žinoma, buvo neblogas dalykas, nors išprovokuoat karščiūotis mūsų jausmingą visuomenę nėra toks jau sudėtingas dalykas. Nepaslapstis, kad turim savo tarpe net "profesionalių" provokatorių, kurie karts nuo karto paleidžia kokią antį spaudon, o paskui prunkščia saujon, žiūrėdami į užvirusią polemiką. Jucevičiaus tikslas nebuvo tačiau toks dirbtinis nervų padirginimas, nes savo veiksmams — kelione Lietuvoje, kurios išpūdius jis paskelbė viešai, straipsniais "Metmenyse" (nr. 15 ir 16) jis irodė, kad jo keliamos problemos jam rūpi. Kitaip sakant, kad jo mintijimas nėra plevėnimas padangėse, bet remiasi, kaip kad toji pasakas pupa, šaknimis į žemę. Juntį ji skaitydama, kad jo nesama siauro, užsitverusio savo gardelyje, "šarvuoto mokslo įstabių" žmogaus, bet veikiau lankstaus, guvaus, įsiekiančio savų atsakymų filosofo.

KUN. DR. FELIKSAS JUCEVIČIUS, išleidęs jau trečią savo knygą "Mintis dialektiniame žaisme"

* * *

Naujoji dr. Jucevičiaus knyga tuo svarbi, kad ji padeda skaitytojui sudėlioti tam tikra prasme tuos palaidus daiktėlius (neretai žinomus, bet primirštus) ir savo vietą. Autorius nepagaili kartais kelias stambias broūžais nupiešti istorinio fono, kuriame tarpo tos ar kitos idėjos, paaiškinti kodėl taip buvo. Neuzgaulu todėl pavadint pasukiniąsias Jucevičiaus knygas įvadais į filosofiją ir meno filosofiją arba net "populiarizacijos" knygomis. Abiejų mums reikia, nes panašių veikalų nerim.

Si mintis gali nevienam pasirodyti nelaukta. Juk visiems žinoma Salkauskio, Maceinos, J. Girniaus, Gaidamavičiaus — Gaidos vardai. Juk filosofijos šaka visada atstovaujama išsivijęs mokslininkų suvažiavimuose. O kaipurios knygos, kaip J. Girniaus "Tauta ir tautinė ištikimybė" arba "Žmogus be Dievo", yra susilaukusios nemažai susidomėjimo. Ir vis dėlto šis sritis mažai pažįstama plačiajai visuomenei. Kodėl taip yra, nežinau, bet neapsieinau ir be kuriojų. Imkim, sakysim, "Lietuvių Enciklopedijos" XV tomą, skirtą Lietuvai. Rodos, viskas jame apskaita: ir geografijs, ir istorija, ir senoji kaimo kultūra, ir literatūra, kalba, muzika, dailė, netgi sportas. Veltui tačiau dairytumeis straipsnelio apie lietuvių filosofiją. Jo nėra. Neuzsimenama apie mūsų filosofus ir tome, kuriame aptariama filosofija aplamai ir jos istorija (raidė F). Nelengva tam būtų man, profanui, prikuoti Jucevičiaus į lietuviškos filosofijos puoselėtojų grandį. Dar sunkiau nutuokti, ar iš viso esama kokios specifinės "lietuviškos" filosofinės mokyklos.

Nemažiau neįauku pasidaro pasidairius Kentauto "Lithuanian Bibliography", kurioje suregistruotos lietuvių kalba pasidairiusios knygos apie filosofiją ir randamos išsivijoj. Net sudėjęs krūvon jos išnašas ir aptiktasias "Lietuvių Enciklopedijoje" balansas menkutis. Yra Vyduo raštai, bet šiaip bendrų apžvalgų ir įvadų skaičius ne-

koks: Budriko "Filosofijos straipsniai" (1920), Salkauskio "Filosofijos įvadas" (1928), Girniaus "Filosofijos pagrindai", spausdinti "Tremtinių mokykloje" 1946 m. Tai ir viskas. Todėl akivaizdu, kad Jucevičiaus knyga "Mintis dialektiniame žaisme" užpildo stambią spragą mūsų raštijoje.

Tiesa, kaip ją toki etikeit "populiarizacijos knyga" savotiškai purto. Juo labiau, kai naudoji prancūzišką terminą "œuvres de vulgarisation". Tarsi kiekvienas mokslinis veiklas privaltų būti sausas ir nuobodus, pilnas sausgyslių. Tarsi filosofas neišvengiamai turi būti germanu su pilna garų galva ir nesurežgiantiu žmogiško sakiniu. Gal kada seniau, "senais gerais laikais", kai pasaulyje vyravo aiškus sluogsniaivimas luomais, ši padala į "mokslinius" ir "populiarizacijos" veikalus buvo pateisinama. Šiandien, kai pasaulis taip išlėkė, kad mokslo pažangą gali sekti vien specialistai, ir tai galinų skaitytuvų dėka, nevisi paniekiančiai žvelgia į "populiarizacijos" knygas — veikiau priešiną. Garus anglų istorikas A. Toynbee yra pareiškęs:

Pastebėkit, didieji prancūzų mokslininkai, pradedant vardaais, kaip Renanas, sukūrė geriausias savo veikalus vadinamoje "œuvres de vulgarisation" srityje. Nes auditorija, kurią mes privalamo pasiekti, yra nespecialistų, protaujančių žmonių auditorija. Jie yra tie skaitytojai, kurie gali pajudinti pasaulį, kurie gali pakeisti pasaulį.

Nenuostabu, kad knygų rinkoj, ypač Prancūzijoje, aiškiai pagausėjo nuosimtis enciklopedijų leidinių, skirtų tai auditorijai. Nenuostabu taip pat, kad vis garsiau skundžiamasi stoka autorių, sugebančių prabilti į ją vaizdžiai, stilingai, neuzkankinta moksline kalba.

* * *

Į šią auditoriją, mūsų lietuvisku mastu, krepiaisi ir dr. Jucevičius, prabildamas lengvu, trumpu sakiniu, laikydamasis laisvo pašnekiesio stiliaus, nors kartais kiek ir pavargindamas skaitytoją savo minties šuoliais. Jis nekamuoja skaitytojo pedantiška, "mokslininkiška" nuobodu. Jo žodys neprasimuša "knygų žiurkės" dvasia. Tiesa, esama jo rašte nuorodų į naudotus tekstus, bet visa tai nesudaigstyta erudicijai parodyti! Jucevičiaus knygos yra, sakyti mėm, veikiau jo dvasinės kelionės užrašai, kiek padrikas dienoraštis. Mokslas, religija, menas, filosofija yra jam pirmoji eilė žmogaus mintijimo išraiška, ne kokių tenai mokyklų, stilių, koplyčių, doktrinų sausas katalogas. Jau vien todėl neretai kyla pagunda skaitytojų nesutikti su jo nuomone, pasirinkti amunicijos atkiriui. Ir vis dėlto jis jaučiasi verčiamas grįžti prie dalykų, kurie gal iš pirmo žvilgsnio pasirodė neprieinami, neįdomūs, bet jo žodžio dėka tampa aiškūs ir verti dėmesio.

Netenka aiškinti, kad tai nėra lengvai laimimas dalykas. Iš tiesų, kaip pateikti skaitytojui filosofiją, kad ji neatrodytų skarmalė teologijos tarnaitė (ancilla teologiae), bet patraukli, kvapni ir gundanti dama? Panašaus veikalo autoriaus mažų mažiausia laukia trys būtinai dalykai. Visų pirma jis turi iškinti skaitytoją, kad filosofija yra verta jo dėmesio. Antra — supažindinti jį su filosofinių doktrinų raida taip, kad jis nepasijustų senų rakandų krautuvių, atseit, sugebėti išlaikyti saiką tarp vardų pertekliaus ir būtinios informacijos. O tai anaip-

Eduardo Praskiepo priesaika

PRANAS DOM. GIRDZIUS

Išskyrus vardą (paleistliežuviai sakydavo, jog Eduardas ėda varnas), ponas Praskiepas galėjo dėkoti Dievui, kad jis netoks, kaip kiti. Nieko nedarydavo nei betkaip, nei savaip, o tik pagal įstatymo raidę, ir viskas išsėdavo gerai. Kaip Evangelijos fariziejus. Jei į vištienos viralą trys ketvirčiai pieno lašo iškisdavo, būdavo prastai; jei apvalus lašas įsirisdavo, viską išversdavo lauk ir paskui iš naujo ir iš naujo, kol valgytojai gerai išalkdavo.

Ipylus į alų kaušą naminės, ponui Praskiepi būdavo prastai, taurelė prancūziško konjako — švariai ir gerai. O gerų geriausiai, jei gauna išgerti nemokamai. Jei už pagalbą artimui, už vieno žodelio byloje pakeitimą kišenėn šmukštį šimtinei, ponui Praskiepi būdavo parfait; jei koks nugrubnagis ilgai terliodavus sulamidytą dėšimkę rodydamas, būdavo — fe. Kad rankų nesusiteptų, Dievo dovana iškraptstyti iš kišenės visados tekdavo žmonos seseriai. Orumą ponas Praskiepas mėgo ir su tarnaitėmis neprasidėjo.

Jei Rufus, rabbi Nikodemio mokins, gavo įstatymo supratimą iš HALACHAN, ponas Praskiepas — iš apygardos teismo, kur Ciceronai togoose pardavinėjo jurisprudenciją, begėdiškai plėsdam. Žmonės — ne angelai, jis matė, nes jiems išteisingi reikėjo tiek nuostatų, pastraipų ir paragrafų. O jo senelis sakė, kad žmonės jau sėdi kalėjime, kiti ten buvę, o dar kiti bus (tokie, kurie advokatams neturi iš ko sumokėti). Apie Kantą ponas Praskiepas nebuvo girdėjęs, bet, keistas dalykas, vienai su anuo galvojo: kas įstatymiška, tas morališka. Tai ar bereikia didesnio farizejaus?

Vistiek ponas Praskiepas skyrėsi nuo farizejaus — moterų neniekino. Jei pagal farizejaus šneką (tą patį sako ir Ecclesiasticus) geriau į namus įsileisti liūtą ir gyvatę nei liekną kurtizaną, tai ponas Praskiepas vargu ar būtų galėjęs prisiekti, kad kuri nors neaugina jo vaiko, neįstatymiškai atsiradusio.

O kartą reikėjo prisiekti. Tai buvo tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimt devintaisiais metais. Jurgiui, Petriui tie metai nieko nesako. Ir pats ponas Praskiepas nenumatė (kol nuo žmonos plūpki į žandą gavo), kad pagal senus Palestinos įstatymus tie metai buvo malonės ir atleidimo metai.

Kas nežino, kad kartą reikėjo bėgti iš tėviškės. Vienems šiaip, kitiems taip, o ponui Praskiepi tikrai reikėjo. Mat, jei nesibuvęs dar kalėjime, tik kitus ten siuntęs, tai, logiškai galvojant, turi bėgti.

Keblumų atsirado, kai draugingos šalies konsulate ponas Praskiepas ir rankas gavo toki luobą su parašu LASCATE (persigandęs jis supradasdavo itališkai). Kad nebuvai vagis, žudikas, kad žmonai buvai ištikimas. Imk dabar štai ir prisiek. Conditio sine qua non gauti vizai. Kad nesi vagis nei žudikas. Iš palinkimo ar iš apsirikimo? Reikėjo savosios definicijos.

Draugingos šalies konsulas nemažiau mėgo tvarką ir tiesą. Be konstitucijos, žinojo dar Talmudą labiau nei rabbi Nikodemus. Žinojo: per mylą nuo Dievo namų trobesių sienose turi būti šproklelė pasidėti aštriam daiktui, nes jei įžengsi maldyklon su peiliu kišenėje, būsi žudikas; radęs ant tako peiliuką, jei jį pasisavinsi, nepaisydamas užlenktą ar atlenktą geležtį, būsi vagis; jei nori būti neištikimas žmonai, eik ir atlik tą reikalą į visai priešingą miesto pusę; jei tavo laukas kamuotas, ir nuimdams derlių tu nepalieki kamu-

tol nėra jau taip paprasta. Visi žinom, kad filosofai dažnai pasigaua kokio antikinio pasaulio sofizmą ir, peržvelgdami jį matematikos šviesoje, nelaukiant aptinka retą įžvalgumą. Visi žinom, kaip specializavimasis yra paveikęs taip pat mūsų amžiaus filosofus. Nevisada lengva guviai ir vaizdžiai atskleisti skaitytojui ryšius, kurie sieja mūsų amžiaus pasauleįjautą su Parmenido ar Anaksimandro pasaulėjauta.

Pagaliau trečioji būtinybė yra rasti tokią išraiškos formą, kad tarp autoriaus ir skaitytojo užsimegtų saveika, dialogas, kad skaitytojas nesijautų triuškinamas beribio autoriaus mokyto, atseit, sugebėti išlaikyti saiką tarp vardų pertekliaus ir būtinios informacijos. O tai anaip-

puose dalelės vargšams, nusiakalti artimo meilei; visoms klaidoms ir kaltybėms atpirkti septyni sabbatikalniai metai padauginti iš septynių sabbatikalnių yra keturiasdešimt devyni sabbatikalniai, malonės ir atleidimo metai.

Žinojo draugingos šalies dignitorius daugiau nei fariziejus, bet jis nebuvo fariziejus. Netokie laikai. Gerdamas savo kavą, nespėjo net registruoti prisiekiančiųjų. Žmonės kaip angelai, konsulas matė, jokio pikto darbo nepadare. Visi prisiekinėjo be skrupulų, be svyravimų, išskyrus tik vieną — poną Praskiepą. Jis nebuvo toks, kaip kiti. Mėgo tvarką ir tiesą. O dirbdamas teisme, gerai žinojo, kad už neteisinę priesaiką pagal tokį ir tokį paragrafą — kalėjimas. Gal ir teisybė jo senelis sakė, kad nuo kalėjimo nepabėgsi.

Jei iš palikto praviro namo tu parsiveži mahagoninį pianiną ir žiūri — nemoki groti, vagystė tai ar apsirikimas? — pasiteiravo ponas Praskiepas.

Dar nespėjo visko pasakyti, kai žmona jam šėrė per šnekamąją.

— Asilas, dar pasakė. Draugingos šalies dignitorius suprato ko anas nepasakė ir, pasižymėjęs kažką į popieriaus lapą, patvirtino visagalis:

— Lasciate. — Pagal kokį konstitucijos paragrafą? — išdriso ponas Praskiepas.

— Vizos čia išduodamos tokiems, kurie moka groti.

— Aš moku! — pašoko prisiekusioji ir ėmė žegnotis.

— Tikriausias įrodymas, kad nemoka.

Nelengva žmogaus mintį žinoti. Bet kruopštusis pareigūnas žinojo. Jis buvo išmintingesis už rabbi Akibą, įžvalgesnis už antrąjį Mozę — Maimonidą. Septynis iš septynių padaugines ir dar pasižiūrėjęs į kalendorių, pasinaudojo konsulo prerogatyva.

— Išduoti vizą be priesaikos, — pasakė.

— Jei be priesaikos, tai pagal kokį paragrafą? — toliau teiravosi teismo raštininkas.

— Year Sabatical.

NIJOLĖ GVERZDYTĖ iš St. Catharines, Ont., šiemet Londone, Vakarų Ontario universitete baigė garbės sąrašą medicinos fakultetą bakalaureis laipsniu. Šiuo metu atlieka stažą Workmen's Compensation Board Hospital and Rehabilitation Centre Toronto. Yra baigusi konservatorijos pianino 10 skyrių. Ilgą laiką varginkavo lietuvių parapiją. Dirbo skautėse, buvo jų vadovė. Baigė tautinių šokių institutą Čikagoje. Dvejus metus mokė vyresniųjų grupę tautinių šokių ir su šia grupe gražiai pasirodė tautinių šokių šventėje 1972 m. Čikagoje. Atvykusi į universitetą Londone, taip pat dirbo su skautėmis ir buvo jų vadovė. Dirbo lietuvių studentų valdyboje, vienu metu ir Lietuvių Bendruomenės valdyboje. Yra skautė akademikė, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos narė

Atsiųsta paminėti

Jonas Augustaitis, DVIEJŲ PA-SAULEŽIŲ VARGYBOS. "Naujienu" atkarpos atspaudas, išleistas autorias 1977 m. Čikagoje. Tiražas — 600 egz., 154 psl. Kaina — \$3. Viršelis — K. Ausiejaus, įvadas — V. Zemaičis. Spaudė M. Morkūno spaustuve.

Juozas Toliušis, 13-JI LAIDA. Pasakojimų pyne jaunimui. Viršelis ir iliustracijos — Aleksandro Jakšto Australijoje. 256 psl. minkštasis viršelis. Kaina \$4. JAV LB švietimo tarybos 1976 m. leidinys. Gaunamas pas Antaną Kairevą, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, USA, ir pas platintojus.

Vytautas Sirvydas, Antanas Diržys, Algirdas M. Budreckis, SUSI-VIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 90-TIES METŲ ISTORIJA ir jos santrauka anglų kalba 1886—1976. Atsakingasis redaktorius — Povilas P. Dargis, techninis patarėjas — Jonas Valaitis. Kaina su persiuntimu — \$6. SLA 1976 m. leidinys, 632 psl., gaunamas šiuo adresu: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th St., New York, N.Y. 10001, USA.

KULTURINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGIETĖ SOL. PRAURIMĖ RAGIENĖ, pakviesta Vokietijos Lietuvių Moterų Federacijos jubilėjinio suvažiavimo progą, išvyko gastroliai į V. Vokietiją. Pirmasis jos koncertas įvyko Hamburge birželio 19 d., antrasis — Vasario 16 gimnazijoje birželio 29 d. Pastarąjį įsijungė ir iš okupuotos Lietuvos pabėgęs bosas Ričardas Daunoras, gyvenantis Paryžiuje. Numatyti keli koncertai ir kituose V. Vokietijos miestuose, kur gyvena daugiau lietuvių. Akompanuoja čikagietė pianistė Raminta Lampsatytė, šiuo metu gyvenanti V. Vokietijoje.

POEZIJOS DIENOS, suplanuotos ir vadovaujamos Kazio Bradūno, įvyko Čikagoje, Jaunimo Centre, gegužės 27-29. Pradinė vakaronė buvo skirta Oskarui V. Milašui, gimusiaui prieš 100 metų. Paskaitą apie šio žmogaus gyvenimo kelią, nuopelnus Lietuvai, kūrybinį palikimą skaitė jo kūrinių vertėjas Antanas Vaičiulaitis. Valstybinė Prancūzijos biblioteka, surengusi O. V. Milašui skirtą parodą, matyt, sąmoningai pabrėžė jo ryšius su Lietuva, kvietimų viršelyje atspausdama lietuvišką Vyta. Čikagietis aktorai Stasė ir Jonas Kelčiai vakaronėje deklamavo O. V. Milašiaus eilėraščius, atliko ištrauką iš dramos "Miguel Manara". Renginį papildė J. Dainausko suorganizuota paroda, kuriai jis buvo sutekęs O. V. Milašiaus kūrinius, jam skirtus raštus, papildydamos juos sukaustuvininko rankraščiais, korektūromis, nuotraukomis. Gegužės 28 d. "Dainuotinės poezijos valandos" programą atliko muzikinis studentų kvartetas — E. Pakštaite, V. Underys, L. Regis ir L. Minkus. Su gitaru ir lūpinės armonikėlės padyla jie dainavo lietuvių poetų eilėraščius, pasinaudodami kitų ir savo melodijomis. Tos pačios dienos vakarą savo poeziją skaitė Antanas Vaičiulaitis, Zivilė Bilaišytė, Aloyzas Baronas, iš Kalifornijos atskridęs Tomas Venclova. Pastarasis pirmiausia pateikė keletą kitų poetų vertimų, o paskui perėjo prie savo kūrinių. Poezijos Dienas Čikagoje gegužės 29 užbaigė T. Venclova paskaita apie lietuvių poeziją tėvynėje ir išsivijoję.

VAIZGANTO KULTŪROS KLUBO gegužės 15 d. popietį Niujorke buvo skirta literatūriniam Antano Skėmos palikimui, prisimenant prieš 30 metų išleista jo pirmąją knygą "Nuodėguliai ir kibirkštys". Šio prieš 16 metų tragiškai žuvusio rašytojo palikimo aprašą atliko Stasys Santvaras, o aktorius Henrikas Kačinskas, talkinamas T. Alinsko, atskleidė tris rinkinius to palikimo paviržius gyvu žodžiu. Klubui vadovauja pirm. J. Rūtenis. Sezonas bus užbaigtas Prano Naujokaikiu keturių "Lietuvių literatūros istorijos" tomų apžvalga, kurią atliks filadelfietis rašytojas Vytautas Volertas.

NIJORKO LIETUVIŲ JAUNIMO ANSAMBLIO "Sutartinė" krikštynos įvyko Brooklyn Kultūros Židinyje. Oficialų aktą pasirašė krikštėvė — dr. Juozas ir Alė Kazickai, sol. I. Stankūnaitė-Silva, muz. V. Strolia, ansamblio vadovė J. Vebalaitė-Litchfield, senienas T. Lora, gen. konsulas A. Simutis, lietuvių pranciškonų vienuolyno vadovas kun. P. Baltakis. Pirmojoje šios iškilmės dalyje lietuvių ir kitų kompozitorių dainų padainavo "Sutartinė" ir sol. I. Stankūnaitė, o visa atėjo dalis buvo skirta britų kompoz. Benjamino Britteno vieno veiksmo operai "Nojaus tvanas" su nedideliu orkestrėlio palaide. Spektaklį režisavo J. Bulevičius, dirigavo J. Vebalaitė-Litchfield. Scenovaizdžiais pasirodė dailininkai E. Kepalaitė ir P. Sandanavičius. Be "Sutartinės" ansamblio, pastiprinto lituanistinės mokyklos chorą, dalyvavo solistai Kazys Yakutis ir Carol Bushell, o mažesnius vaidmenis atliko ansamblio merginos ir vaikai. "Nojaus tvanas" baigėsi nesėkme dail. E. Kepalaitės, scenovaizdžio ir drabužių kūrėjai, kuri, paslydusi ant laiptų, nusilaužė dešinės rankos riešą ir buvo nuvežta ligoninėn.

ČIKAGOS STUDENTAI ATEITININKAI, vadovaujami pirm. D. Narutytės, M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, surengė trijų jaunų dailininkų parodą — Audronės Ambrozaitės, Danguolės Stončiūtės-Kuolienės ir Juozo Gudinsko. Pirmosios dvi pagrindinių dėmesį skiria grafikai, o kanadietis J. Gudinskas, tapybos ir piešimo dėstytojas Mohawk kolegijoje Hamiltone, Ontario, parodai pateikė raidėmis ir skaičiais pavadintus kūrinius. D. Stončiūtė-Kuolienė, buvusi čikagietė, yra ištėkėjusi už Kanados lietuvių, dabar gyvenanti Toronte.

LIETUVIŲ JAUNIMO ANSAMBLIS Los Angeles mieste, vadovaujamas Onos Razutienės, ruošiasi išvykai į Europą. Šią vasarą jis lankysis Britanijoje, Prancūzijoje ir Italijoje, surengdamas koncertus lietuvių kolonijose.

SLAURINIS INDIANOS MENO DRAUGIJA rengia metines parodas. Siemietinėje parodoje Hammonde gegužės 1-25 d.d. dalyvavo keliasdešimt dailininkų su vienu ar pora savo kūrinių. Jų tarpe buvo ir dail. Vanda Aleknie, parodai pasiuntusi akrilikos darbą "Pink Cloud".

VILNIAUS DAILES PARODŲ RŪ-MUOSE surengta paroda lankytojus supažindino su žymiuoju lenkų skulptorium Ksaveru Dunikovskiu, gimusiu prieš 100 metų. Parodos atidaryme kalbėjo jo vardo muzėjas Varšuvoje direktorė A. Kodurova ir Lietuvos Dailininkų Sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas K. Bogdanas. Parodai buvo sutelkta 120 kūrinių — skulptūrų, tapybos darbų ir piešinių. Dail. K. Dunikovskis laikomas dabartinės lenkų skulptūros pradininku.

ESTU LAIKRASTIS "EDASI" paskelbė lietuvių literatūros vertėjo M. Lodaus straipsnį "Poezijos respublika" ir pluoštą jo verstų lietuvių rašytojų kūrinių: P. Cvirkos apsakymą "Ąžuolo šaknis", E. Matuzevičiaus eilėraštį "Pušys", A. Simkai — "Prie M. K. Čiurlionio dienos", M. Martinaičio — "Valkataujantis fortepionas", V. Žilinskaitės — "Sustok, valandėlė", A. Baltakio — "Nei per anksti, nei per vėlai". Lietuvių literatūrai skirtas puslapis buvo iliustruotas grafikės Aldonos Skirytės piešinio reprodukcija.

PAMINKLU KONSERVAVIMO INSTITUTO architektas Stasys Mikulionis Maskvoje apgynė disertaciją "Trakų gyvenbinės architektūros paminklų kilmės tyrimai ir jo apsaugos klausimai", panaudodamas gausią savo paties tiriamąją bei projektinę medžiagą, kurią sistemino net 15 metų, vykdant restauravimo darbus. Disertacijos apmatus "Literatūros ir Mene" atskleidė Antanas Sasmėnas. Pasak jo, šį darbą augštai įvertino oficialūs opontai: Leningrado inžinerinio statybos instituto architektūros fakulteto profesorius, architektūros daktaras V. Piliavskis, Maskvos taikomiosios dailės instituto profesorius, menotylos daktaras P. Teltevskis ir Vilniaus valstybinio dailės instituto profesorius V. Mikulionis. A. Sasmėno pranešimu, Trakų pilis ir Sv. Onos šventovė, kaip istoriniai tarptautinės reikšmės paminklai, 1972 m. buvo įtraukti į Berlyne išleista metraščių "Propylenen Kunstgeschichte" ("Dailės istorijos propilėjai"). Šių paminklų įtraukimu pasirūpino ne lietuviai, o Varšuvos universiteto dailės istorijos institutas ir jo prof. dr. A. Milobendzinskis. Reikiama medžiaga parūpino Vilniaus inžinerinio statybos instituto docentas S. Abramauskas, gavęs Sovietų Architektų Sąjungos architektūrinį paminklų apsaugos komisijos sutikimą Maskvoje.

VILNIAUS DAILES PARODŲ RŪ-MUOSE birželio 1-20 d.d. buvo surengta taikomiosios dailės paroda. Stiklo, keramikos dirbinių, gobelenai ir suvenyrai buvo pardavinėjami juos norintiems įsigyti. Didžiąją rodinį dalį sudarė Čekijos Skrdlovicės ir Nove Borų stiklo fabriko gaminiai. Parodos atidaryme kalbėjo Lietuvos Dailininkų Sąjungos valdybos pirm. J. Kuzminkis, jo pavaduotojas J. Jusionis, taikomiosios dailės fondo direktorius S. Ciganekas.

METINIS DŪDORIŲ SĄSKRYDIS, tampantis tradiciniu, trečią kartą įvyko Šiauliuose. Jame dalyvavo profesionalūs ir saviveikliniai pučiamųjų orkestrai — apie 1.000 muzikantų. Profesionalių orkestrų varžybas laimėjo kauniečių "Ąžuolynas". Vertintojų komisija, vadovaujama kompoz. M. Tamošiūno, jam paskyrė pagrindinį prizą. Keturias dienas orkestrai koncertavo Šiauliuose aikštėse bei gatvėse. Baigiamajame koncerte K. Poželos parke buvo atlikti du specialiai šiam sąskrydžiui sukurti kompozitorių kūriniai — A. Raudonikio "Linksmieji muzikantai" ir B. Gorbulskio "Revolucijos aidai". Programoje taipgi dalyvavo Kauno profsąjungų rūmų pramoginių šokių grupė "Šūkuryš", saviveikliniai šiauliečių ansambliai.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS puslaidininkii fizikos instituto bendradarbiai S. Šmontas, J. Požela ir K. Rėpšas birželio 2 d. Maskvoje užregistruavo mokslinį savo atidradimą puslaidininkii fizikos srityje. Jiems pavyko išaiškinti elektrovaros jėgos susidarymą puslaidininkiuose ir elektros laidumo asimetriją. Jų atradimo dėka bus galima konstruoti naujus elektroninius prietaisus labai augšto dažnumo elektromagnetinės bangoms pakeisti į nuolatinę srovę.

KUPIŠKIO RAJONO kraštotyrimų seminare buvo aptarti vietovardžių rinkimo bei kupiškėnų žodyno paruošimo darbai. Pranešimus padarė vilniškiai Mokslių Akademijos darbuotojai — filologijos mokslų kandidatas V. Vitkauskas, J. Sprindytė ir Virbaliskių aštuonmetės mokyklos mokytoja D. Skokie.

A. FROMO-GUZUCIO DRAMA "Baisioji gadyne" Šiauliuose suvaidino gamybinio "Rūtos" susivienijimo dramos būrelis, anksčiau šiauliečiams pateikęs Keturakio komediją "Amerika pirtyje". Drama "Baisioji gadyne" atskleidžia 1863 m. sukilimo įvykius Lietuvoje. Spektaklį režisavo Šiaulių dramos teatro aktorius K. Tumkevičius, scenovaizdžius sukūrė teatro dail. J. Tautjanskienė. Pagrindinius vaidmenis atliko būrelio aktoriai — Danutė Volskienė, Alfonsas Jasaitis, Zita Kriškiūnienė, Juozas Vaitiekūnas, Antanas Balčiūnas. V. Kst.

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kompos Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulp-
tūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus
atliekame pagal projektus ir taip pat turime
didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
skubėdami atlikti visą meniską darbą pagal
pagėdavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Simons TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas pažemio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo"
aparatus, įrengiam gaisro apsaugą (smoke detector)

**Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas**
999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 12 milijonų	
KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30-1	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%
Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.	

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santuopų dydį iki \$2,000,
asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000.
Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne
PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Prijami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258

- Užsakymai priimami telefonu
- Nemokamas pristatymas

**AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI
KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?**
KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių
atskaitas • pensijų planus • RRSP — regist-
ruotą pensijų planą • invalidumo pajamas
• nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • stu-
dentų draudus fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714
Namai: 766-5857 • Rastinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos
ir baterijos. • Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatvę tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

ABITURIENTĖ ASTA SEPETYTĖ, Vandos (Smitaitės) ir dr. Povilo Sepe-
čių dukra su savo palydovu Sauliu Anužiu "Kartą pavasari" baliuje Det-
roite. Visuomenei jau pristato Andrius Butkūnas ir Dalia Gilydytė. Asta
baigė Riverside gimnaziją. Priklausė National Honor Society Phi Beta
Kapa. Pasizymėjo piano ir fleitos konkursuose. Yra laimėjusi muzikos sti-
pendijų. Baigusi augštesnę lituanistinę mokyklą. Vyr. skautė, šaulių kank-
lių ansamblio narė. Dainuoja muz. Stasio Šližio mergaičių chore. Žada
studijuoti muziką

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Motobolų vadinamų motocikli-
ninkų futbolo pirmenybių B klasėje
yra 17 komandų, suskirstytų į tris
zonas. Pirmajai zoni priklauso pen-
kis komandos: Skuodo "Bartuva",
Kretingos "Svyturys", Pinskio "Stro-
jitelis", Leningrado "Neva", Rezinos
"Moldova" ir Paldės "Sportas". Po
ketverių rungtynių pirmąją "Bartu-
va", surinkusi 6 taškus. Skuodiškiai
laimėjo dvi rungtynes ir porą
rungtynių sužaidė lygiomis. "Svytu-
rys" yra III vietoje su 5 taškais.
Antroji vieta priklauso Paldės
"Sporto" komandai, turinčiai 6 taš-
kus.

Vilniaus sporto rūmuose keturias
dienes varžėsi geriausi Sovietų Sa-
jungos jokiai. Jojimo sportas Lietu-
voje nėra populiarus. Jai atstovavo
tik vienas raitelis — A. Dapkus, iš-
sikovojęs tik XIV vietą.

Sovietų Sąjungos jaunimo tinkli-
nio varžybų baigiamieji susitikimai
įvyko Daugpilyje ir Liepojoje. Čem-
pionais tapo Maskvos vaikinai ir
Rusijos merginos. Lietuvos vaikinai
užėmė IX vietą, merginos — XV.
Bendroje įskaitoje Lietuvai teko X
vieta. Ankstesnėse varžybose Lietu-
vai priklausė XIV vieta.

Lietuvos vyrų rankinio pirmeny-
bėse bronzos medali laimėjo Kauno
"Atleto" rankininkai. Aukso meda-
lio laimėtojų išrinkti prireikė pa-
pildomų rungtynių, nes Kauno "Kas-
pino" ir Elektrėnų "Energijos" ko-
mandos buvo surinkusios po 13 taš-
kų. Papildomų susitikimą 30:20 re-
zultatu laimėjo kauniečiai.

Antrosios futbolo lygos pirmosios
zonos varžybose dalyvauja dvi Lie-
tuvos futbolininkų komandos — Vil-
niaus "Žalgiris" ir Klaipėdos "Atlan-
tas". Šią grupę sudaro 21-na koman-
da. Sužaidę ketviri rungtynių, pir-
moje vietoje yra žalgiriečiai, surin-
kę 20 taškų, nepatyrę nė vieno pralai-
mėjimo. Klaipėdiečiai su 12 taškų
yra XI-oje vietoje. Pagrindinis "Žal-
girio" varžovas — Smolensko "Isk-
ra", turinti taip pat 20 taškų, bet
jau turėjusi vieneriom rungtynėm
daugiau susitikimų su kitomis ko-
mandomis už "Žalgirį".

Devintąsias Lietuvos vaikų krepš-
nio varžybas laimėjo Kauno 34-tos
vidurinės mokyklos mergaitės ir
Klaipėdos 18-tos vidurinės mokyk-
los berniukai. Varžybose dalyvavo

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nisterijos atstovus ir į specialiai
sudarytas apeliacines tarybas.
Jų sprendimas bus privalomas
ir darbdaviams, ir darbinin-
kams. Privalomas metinis ap-
mokamų švenčių skaičius nuo
aštuonių bus padidintas iki de-
šimties. Po šešių metų šis gaus
darbo metų darbovietės turės
duoti tris savaites atostogų. Ar-
timo šeimos nario mirties atve-
ju kiekvienas dirbantysis gaus
tris laisvas dienas su pilnu atly-
ginimu. Darbovietės taipgi ne-
galės atleisti susirgusių darbi-
ninkų, jeigu jų liga nėra ilges-
nė kaip 12 savaičių. Bus atšauk-
tas dabartinio kodekso paragra-
fas, pagal kurį į darbą gali bū-
ti atleisto nešėčios moterys, jei-
gu tojos darbovietės jos nėra dir-
busios pilnų vienerių metų.

Kanada papildomai įsileis
1.000 čiličių, kurie yra nepa-
tenkinti dabartiniu kariniu reži-
mu Čilėje, nuvertusiu marksis-
to prez. S. Allendės prokomu-
nistinę valdžią. Šiuos ateivius
daugiausia sudaro marksistinio
plauko žmonės. Kanadon jų jau
atvyko apie 5.200, o ligšiolinė
numatyta riba buvo 6.000. Į Ka-
nadą taipgi daisros ir baltieji
Rodezijos rasistai, bet premje-
ras P. E. Trudeau jiems nėra lin-
kės daryti nuolaidų. Jo nuo-
mone, Kanadai rasistai nėra pri-
imtini, o tie baltieji rodezjie-
čiai, kurie rūpinasi krašto li-
kimu, geriau tepasileikla Rode-
zijoje ir kovoja už savo teises.
Portugalijos prez. A. Eanesas,
sutikęs P. E. Trudeau Londone
vykusiose konferencijose, taip

9-10 metų amžiaus berniukų ir mer-
gaičių komandos. Ypač gausių daly-
vių susilaukta Panevėžyje, Vilniuje,
Šiauliuose, Kėdainiu, Akmenės ir
Vilkaviškio rajonuose.

Baigminės "Dinamo" draugijos
jaunimo irklavimo varžybos įvyko
Trakuose. Baidarių 500 m lenky-
nes laimėjo kauniečiai S. Pėtnyčia,
įveikęs estus A. Evely ir R. Supą.
Dvigubai ilgesniame nuotolyje S.
Pėtnyčia pralenkė estas R. Supas.
Maloni staigmena dviviečių bai-
darių 1000 m nuotolyje buvo netikė-
ta trakičių J. Saukanto ir H. Cika-
navičiaus pergalė. Sudėjus baigmi-
nių varžybų rezultatus, pirmoji vieta
teko Estijos jaunuoliams, antroji —
lietuviams. Komandinėje įskaitoje
visų varžybų laimėtojai tapo Ukrai-
nos irkluoju rinktinė, o Lietuvos
dinamiečiai užėmė V vietą.

VYČIO ŽINIOS

Uždaras Vyčio golfo turnyras įvy-
ko birželio 19 d. Royal Downs aikš-
tyne. Dalyvavo 20 vytičių ir svečių.
Stiprokas vėjas trukdė pasiekti ge-
resnes pasekmes, nors tie patys žai-
dėjai šiame aikštyne yra pasiekę žy-
miai geresnių pasekmių. Geresnės
turnyro pasekmės: A. Sergautis 74,
E. Kuchalskis 83, J. Zukauskas 84,
M. Ignatavičius 87, V. Sergautis 88,
A. Supronas 89, J. Balsys ir V. Bal-
sys (I) po 90. Vyrų A klasės varžy-
bas laimėjo A. Sergautis 74, vyrų B
— E. Kuchalskis 83 ir vyrų C — V.
Balsys (I) 90. Jaunių varžybas lai-
mėjo V. Sergautis 88.

Siek tiek geriau žaidė moterys,
kurių laimėtojos buvo: 1. V. Balsie-
nė 100, 2. G. Kuchalskienė 104 ir 3.
S. Pacevičienė 108.

Su išlyginamaisiais smūgiais ly-
gionis sužaidė E. Kuchalskis ir dr.
A. Pacevičius — po 66. Už pirmąją
sviedinuką arčiausiai prie vėliavėlės
ant 18-tos žališios buvo skirtos 3
dovanos. Jas laimėjo: 1. J. Zukaus-
kas (4 pėdos), 2. V. Sergautis ir 3.
E. Kuchalskis. Moterų grupėje ar-
čiausiai vėliavėlės sviedinuką prime-
tė ant tos pačios žališios S. Pace-
vičienė.

Pasikeitus padėčiai, bus jieškoma
naujų kelių pagyvinti sekcijos veiki-
lai. Greičiausiai bus apsiribota tik
narių susitikimais.

Krepšinio ir stalo teniso treniru-
čių vasarą nebebus. Jos bus pradė-
tos rudenį. A. S.

pat prašė plačiau atverti Kana-
dos duris portugalams. Pasiro-
do, Portugaliją užplūdo net
800.000 pabėgėlių iš buvusių
Angolos ir Mozambiko koloni-
jų. Tokiam skaičiui neįmanoma
parūpinti darbo pačioje Portu-
galijoje. Pastaruoju metu por-
tugalų imigracija Kanadon yra
sumažėjusi. 1974 m. jų atvyko
15.000, o 1976 m. — tik 6.500.

Kanada pasirašė orinio susi-
siekimo sutartį su Suomija. Du
kartus per savaitę Suomijos
"Finair" bendrovės keleiviniai
lėktuvai, skrendantys į Niujorką
bei atgal, nusileis Montrea-
lyje. "Air Canada" lėktuvai savo
skrydžius Europoje taip pat
du kartą į savaitę prates iki Hel-
sinkio.

I karštus vandenį St. John's
uoste, Newfoundlandijoje, pa-
tako sovietų tanklaivis "Jelnya"
ir jo kapitonas Genadijus Gov-
rilka. Kanadiečių pilotas M. L.
Collins teigimu, jam plukdant
laivą į uostą, įsikišo girtas ka-
pitonas G. Govrilka, pradėjo
duoti įsakymus vairininkui. Dėl
girtų kapitonų tik per plauką
buvo išvengta susidūrimo su
Kanados pakrančių apsaugos
laivu "John Cabot". Išsipagrio-
jęs kapitonas G. Govrilka turė-
jo sumokėti \$500 užstatą už sa-
vę ir \$10.000 už laivą. Teisme
G. Govrilka neprisipažino buvęs
girtas, bet jo girtumą įrodė ka-
nadiečiai liudininkai, jų tarpe ir
vienas uosto policininkas. Lai-
vui buvo leista tęsti kelionę Ku-
bon su sąlyga, kad G. Genadijus
griš teisman rugpjūčio 8 d. už-
baigti bylos.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų stovykla Wasagoje pra-
sidės sekmadienį, liepos 17. Visi
kviečiami iš anksto registruotis. Re-
gistracijos blankai gaunami abiejose
Toronto lietuvių katalikų parapijose,
taip pat Londono ir Delhi parapijo-
se, o Hamiltone pas p. Gudinskienę.
Užpildytus registracijos blankus
prašome grąžinti O. Gustainienei,
179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont.
M3A 1T4. Įvairiais informaciniais
reikalais taip pat prašome kreiptis
į O. Gustainienę tel. 445-4521.

Stovyklos tema ta pati, kaip ir at-
eitininkų kongreso: "Liudykime
Kristų ir savąją tautą". Programa
jau sudaryta, vadovai pasiskirstę
pareigoms. Stovyklos komendantu
bus P. Kuras, kapelionu — kun. A.
Prakapas, OFM, berniukų vadovais
— S. Čyvas, L. Kuliyas, A. Stun-
džia, T. Palubinskas, R. Ulba ir R.
Polikaitis; mergaičių vadovėmis —
V. Kuprevičiūtė, R. Solūnaitė, V.
Naujelytė, L. Stončiūtė, G. Čepai-
tė, R. Gustainytė, R. Vaičiūnaitė.
Stovyklos galestingoji sesuo bus
Daina Grabauskaitė. Visos stovyklos
koordinatore — Rūta Cepaitytė.

Tėvų komitetas ieško šeiminin-
kių. Ponių, galinčių dirbti vir-
tuvėje, prašomos kreiptis į L. Dūdą.

Skautų veikla

● S. Irena Šernaitė-Meiklejohn,
dirbusi Romuvos sekretore 10 metų,
iš pareigų pasitraukė. Mielai sesei
stovyklavietės valdyba, bendradar-
biai, skautai-tės už jos didelį darbą
taria skautišką acū. Romuvos sekre-
torės pareigas perėmė G. Kuzmienė.
Sėkmės!

● Romuvai reikalinga 10 čiuzinių
(matracų) pavienėms lovutėms. Jei
kas šeimos turėtų nebeuždomąjį,
bet dar pakankamai gerų tokių čiuzi-
nių, prašytume pranešti K. Batūrai
tel. 233-9917. Čiuziniai bus surinkti
iš namų.

● Liepos 5, antradienį, 7 v. v.,
skautų būkle šaukiamas visų vado-
vų-vių, vykstančių į XV Romuvos
stovyklą, pasitarimas. Svarbu, kad
visi ir visos dalyvautų. Bus aptaria-
mi programiniai projektai ir nutari-
mai, kiti svarbūs stovyklavimo da-
lykai.

● Kunig. Birutės vyr. skaučių dr-
vė išsklavo birželio 12 d. Loretto
Ski vasarvietėje. Ačiū P. G. Stripi-
niam už malonų priėmimą.

● Registracija į XV Romuvos sto-
vyklą — ligi liepos 24 d. Informa-
cija ir registracijos lapai gaunami
pas vienietį vadovus. Prašoma ne-
delsti.

● Staiga sunegalavęs s. A. Bazi-
liauskas gydomas Midlando ligoni-
nėje. Sesės ir broliai linki jam grei-
tai pasveikti.

● Birželio 18-20 d.d. Toronte vie-
šoje seserijos vyr. sk. pav. v. S. J.
Mikutaitienės ir tiekimo sk. spaudos
atstovė s. A. Ramanauskienė. Šia
proga birželio 20 d. buvo suaukšta
skautininkų ramovės ir kunig. Bi-
rutės dr-ės sueiga, kurioje vyr.
sktn. pavaduotoja skaitė kruopščiai
paruoštą paskaitą "Skautiškoji sie-
la". Malonu, kad seserijoj yra sie-
šventusių vadovių, kurios ir atosto-
gų metu randa laiko pasidalyti paty-
rimu bei mintimis su kitom vado-
vėm. Be to, s. A. Ramanauskienė at-
vežė knygų "Lietuvių skaučių seserij-
ja". Jų galima įsigyti pas s. M. Kali-
nauskienę tel. 533-7506. Toronto
skautininkės dėkoja viešioms už at-
silankymą ir knygas.

● Nauja skautininkų ramovės
pirm. pav. — ps. Rūta Poškienė (tel.
447-8672).

● Liepos 23 d. skautininkų ramo-
vė organizuoja iškylą į Romuvą.
Kviečiami ir skautininkai. Apie da-
lyvavimą pranešti s. M. Kalinaus-
kieni tel. 533-7506.

● Gegužės 28-29 d.d. jūrų skautės
išsklavo Orangeville apylinkėse. Ačiū
Algūni Senkui už instruktažą.

● Medžiotojų klubas "Taurus" Ro-
muvai paukojo \$30. Ačiū. Č.S.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronto

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-
tarnaujami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

**PARDUODAME LIETUVIŠKUS
SURIUS, estiską duoną. Didelis
mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422**

Kvebeko darbo ministeris J.
Couture pranešė, kad minima-
lus valandinis atlyginimas šioje
provincijoje liepos 1 d. bus pa-
didintas nuo \$3 iki \$3.15 ir taps
didžiausiu visoje Kanadoje. Iš-
imtis padaryta tik arbatpinigių
gaunantiems viešbučių bei res-
toranų tarnautojams — jiems
padidinimas įsigalios 1978 m.
sausio 1 d. Kvebeko partijai lai-
mėjus rinkimus praėjusių ruden-
į, minimalus atlyginimas buvo
\$2.87. Premjero R. Levesque
vyriausybė jį padidino nuo š.m.
sausio 1 d. iki \$3. Tokį minima-
lų atlyginimą dabar turi Britų
Kolumbijos ir Saskačevano pro-
vincijos. Ontario provincijoje
jis yra \$2.65. Ateityje minima-
lus kvebekiečių atlyginimas bus
peržiūrimas du kartus per me-
tus — liepos 1 d. ir sausio 1 d.,
laikantis principo, kad jis turi
būti truputį didesnis nei pusė
vidutinio valandinio atlyginimo,
mokamo fabriku darbininkams.

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BLOOR — DUNDAS, atskiras tributas, 14 kambarių; vandeniu šildo-
mas; arti Bloor gatvės ir Lietuvių Namų; 2 garažai; įmokėti apie
\$25.000.

JANE — ANNETTE — VIENAAUGSTIS, 5 kambarių, pilnai už-
baigtas rūsys, nepersenas; elektrinis šildymas, platus, privatus įva-
žiavimas, garažas. Savininkė ima atgal vieną atvirą mortgicijų su
\$8.000 įmokejimu.

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras, 10 kambarių, plytų namas.
Dvi prausyklos, virtuvės, gerame stovyje. Kaina sumažinta —
\$56.500. Įmokėti tik \$6.000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR, 17 kambarių; 2 butai po tris
miegamuosius, 1 — vieno miegamojo. Tik 15 metų senumo. Van-
deniu - alyva šildomas. Du garažai. Geroj vietoj ir gerame stovy-
je. Prašoma kaina — \$119.000.

OSSINGTON — DUNDAS, 9 kambarių, trijų augštų, atskiras, van-
deniu - alyva šildomas; pravažiavimas ir garažas. Prašo \$65.900.

DOVERCOURT — COLLEGE, netoli PARDUODAMAS, atskiras
graužas namas, 10 kambarių, 3 virtuvės, 2 prau-
syklos, didelis kiemas, garažas; savininkas ima vieną atvirą mort-
gicijų.

Reikalingas patyres, ryžtingas, lietuviškai kalbantis bend-
radarbis su agento arba brokerio leidimu dirbti nuosavybių
pirkimo-pardavimo versle (Real Estate). Mūsų agentūra
veikia jau daugiau kaip 25-ri metai, turi ilgalaikę lietu-
višką klientūrą. Geros pajamos kvalifikuotam asmeniui.
Kreiptis į savininką A. Garbenį.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS
489-1543

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9¼% už mortgicijus
7½% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 16 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgicijus iki
75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupu
dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties
atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų
patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American
Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais —
nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais —
nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1
val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės
(slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės
(double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.
įveda elektros į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

R. Cholkan & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

RATHBURN — ISLINGTON, gražus 6 kambarių vienaaukštis, užbaigtas
rūsys su atviru židiniu, ramioje gatvėje prieš golfo aikštyną,
netoli pažemio. Prašoma kaina — \$95.900.

ROYAL YORK — BLOOR, 6 kambarių vienaaukštis, puikiai užbaigtas
rūsys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis
kiemas su tekančiu upeliu gale, rami vieta.

PRINCE EDWARD — BLOOR, atskiras vos keliolikos metų senumo
originalus tributas; du butai po 3 miegamuosius, privatus įvažiavi-
mas — garažas, graži vieta.

JANE — BLOOR, atskiras, rupių plytų, 7 kambarių namas, 2 prau-
syklos, užbaigtas rūsys, naujas vandens-alyvos šildymas, garažas;
apie \$20.000 įmokėti; namas be skolų, netoli Bloor gatvės.

INDIAN RD. — HIGH PARK, 11 kambarių atskiras namas, 3 prau-
syklos, 3 virtuvės, garažas su platiu įvažiavimu; apie \$30.000 įmokėti,
viena skola.

VAKARUOSE</

Pavergtųjų reikalai Belgrade

VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas ir VLIKo narys J. Valaitis
Torontė • Pasitarimas politiniais reikalais

Tautos Fondo Kanados atstovybės pakviestas, birželio 25 d. Torontė lankėsi VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas, lydimas Tautos Fondo tarybos pirm. J. Valaičio. Jų tikslas — pasitarti su Kanados Tautos Fondo darbuotojais politiniais, organizaciniais ir finansiniais reikalais. Pasikalbėjimas įvyko Lietuvių Namuose, dalyvaujant gen. konsuliui dr. J. Zmuidzinui, TF Kanados atstovybei, TF Toronto atstovybei ir būriui kvietinių svečių. Pirmininkavo dr. J. Sungaila.

Savo pranešime dr. Valiūnas daugiausia kalbėjo apie jau vykstančią Belgrado konferenciją. Tuo tarpu ji esanti įkiliuvusi į procedūrinius klausimus, nes priešingoji pusė nori tokios darbotvarkės, kurioje žmogaus teisių klausimas būtų nustumtas į nežymią vietą. Atrodo, darbotvarkės reikalai užims kelis mėnesius, ir tikroji konferencija galės prasidėti tik rudenio. Pavergtosios tautos šį kartą ėmėsi kitokios taktikos nei Helsinkyje. Užuoat važiaavę patys atstovai į Belgradą, jie perduos savo medžiagą žmogaus Teisių Lygai Paryžiuje. Pastaroji sutiko perduoti pavergtųjų skundus visų konferencijoje dalyvaujančių valstybių delegatams. Toji medžiaga, išversta į kelias kalbas, iš lietuvių pusės jau įteikta.

Atsakydamas į klausimus, dr. Valiūnas palietė visą eilę kitų sričių:

1. Europos tautos parūpo komunizmo pavojus. Iš jų gaudama daug paklausimų apie būklę komunistų pavergtose kraštuose. Ypač tuo pradėjo domėtis Anglija. VLIKas pradėjo leisti specialią informaciją Europos reikalams. 2. Mirus leidinio žydų gelbėjimo reikalams redaktoriui dr. D. Jasaičiui, VLKas ieško naujo redaktoriaus.

“Tėviškės Žiburiams” aukojo

\$75: Rimgaudas ir Daiva Siručiai;
\$50: KLK Moterų Draugijos Monterealis skyrius;

\$38: Tėvai pranciškonai Torontė;
\$20: Ona Balūnienė, Angelė Gontienė;

\$10: Ant. Tamošaitis, Pr. Sekmokas, S. Ziemelytė, E. Kardelienė, Jonas Juršys;

\$9: Alb. Kantvydas, Liuc. Puskepalaitienė;

\$8: Juoz. Kazragis, Juoz. Spranaitis, Pranas Gustys, V. Stanevičius.

Rėmėjo pranešimas atsiuntė po \$20: Leonas Abromonis, J. Romikaitis, Mečys Alaunė, J. Butkus, St. Aleksa, Juoz. Čepaitis, A. Bernotaitis, Marija Lorr, Kazys Jurkštas, Br. Girčys, B. Andrašiūnas, Jonas Mickevičius, Mrs. Eug. Jasina, Arvydas Krausas, Alf. Patamsis, dr. Alg. Nasvytis, Br. Rakauskas, Jonas Sepulis, Dalius ir Ilona Brazdžioniai, Jurgis Bubnys, Vinc. Galeckas, Rimas Geležūnas, Peter Karn, Bonif. Sriubis, Vyt. Prūsaitis, Jurgis Karalius, G. Ciparis, vysk. A. Deksnys, L. Ringienė, A. P. Stanėnas, Petr. Karaliūnas, P. Putrius, J. Senkus, Vinc. Staslovaitis, Tadas Bartkus, Kazys Šileika, Vl. Jankaitis, Kaz. Valaitis, V. Stočkus, Leonas Radzevičius, dr. V. Kvedaras, R. Čeponkienė.

\$6: A. Lapinskienė, N. Pr. Marijos seserys, Thompson, JAV;
\$5: Ant. Steigvilas, Jonas Puteris, Juoz. Čepaitis, A. Bernotaitis, J. Kuprevičius, Alf. Bilda, E. Kemežienė, Jonas Norkus, V. Sakas, J. Senkus, Pr. Razgaitis, Jurgis Stundžia, Pr. Rušinskas; \$4: H. Viluckis, J. Rinkevičius.

Prasė pagelbėti ji surasti. 3. II-gametė VLIKo rėmėja ALTa nuo šių metų pradžios pašalpa nutraukė (ji siekė apie \$15.000 į metus). Susirinkime buvo išreikštas nusistebėjimas tokiu faktu, juoba, kad JAV-bėse ALTa renka Vasario 16-sios progą aukas Lietuvos laisvinimo reikalams.

Po to kalbėjo Tautos Fondo tarybos pirm. J. Valaitis, paminėdamas, kad Tautos Fondas yra VLIKo finansų ministerija, todėl visi, kurie remia Tautos Fondą, tiesiogiai remia VLIKo darbus.

Ilgiausiai buvo sustota ties statutiniais klausimais. Nuo pat savo įsikūrimo TF turėjo lietuviškąjį statutą, pagal kurį buvo veikiamas visuose laisvojo pasaulio kraštuose. Pagal tą senąjį statutą TF asmeninių narių neturėjo — buvo tik centro skirti įgaliojatiniai. Neseniai JAV-bėse buvo įregistruotas dabar pradedamas vadinti “šimtininkų” statusas, pagal kurį asmenys ir organizacijos, paaukoję šimta dolerių, tampa pilnateisiais TF nariais su balso teise TF suvažiavimuose.

Tuo reikalu išsiplėtojo ilgos diskusijos. Kaikurie iš susirinkusiųjų manė, kad “šimtininkų” statusas, pagal kurį vienas balsas tenka už kiekvieną paaukotą šimtą, pakeičia senąjį TF bazę ir siūlė tokio statuto Kanadoje nenaudoti. Buvo siūlymų čia pat sudaryti komisiją kanadiškam TF statutui paruošti panašiai, kaip tai yra PLB Bendruomenėje, kur kiekvienas kraštas turi savo statutą, o virš visko yra PLB konstitucija, privaloma visiems kraštams. Visdėlo diskusijose konstatavus, kad ir be formalaus atskiros statuto TF Kanadoje veikia gerai, nurota palikti dabar esančią padėtį. A. R.

Ant. Razutis, kun. Alf. Glevecas, Eva Dulkienė, J. Žilonis, E. Valiukonienė, Vl. Keiba, R. Matukaitienė, Aleksas Liutkus, kun. Vyt. Zakaras, E. Kinčienė, Z. A. Gedrimas, Kaz. Balčiūnas, Vyt. Augėnas, Vyt. K. Bañėlis, Pr. Mickus, V. Kuzmas, Kaz. Jasilevičius, St. Sinkievičius, Vinc. Bieliūnas, E. Sakienė, Juozas Sprein, V. Stulgys, S. Vaicekauskaitė, Ad. Paulauskas, J. Leškauskas, Mečys Auksčiūlis.

\$2: Alb. Mašalienė, Br. Jurėnas, Vl. Jasinevičius, M. Matusėvičienė, Vyt. Vaitonis; \$1.50: Ona Duobaitienė; \$1: Rom. Grybauskas, Albertas Baronas, J. Aleliūnas, Jonas Dambrauskas, Juoz. Kulbokas, Ant. Bujokas, F. Pawelko, V. Dobilas, Julija Mickus.

Visiems aukotojams reiškiamė nuosirdžia padėka.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvį Nemus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Drauda

— Gaila, bet mes negalim apdrausti jūsų gyvybės. Juk jums devyniasdešimt šešeri.

— Taip, bet pagal statistikos duomenis tokio amžiaus žmonių miršta labai mažai.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduoju vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGA

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave.,

Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5

531-3098

S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Justinos ir Aloyzo Ramonų vedybinė suėaktis buvo gražiai paminėta Oakvillėje, dalyvaujant gausiam būriui svečių. Iš kairės: klebonas kun. P. Ažubalis, J. Ramonienė, A. Ramonas

Padėka

Š.m. gegužės 2 d. po ilgos ligos mirė mūsų mamytė, uošvė ir močiutė

a.a. Marija Mičiulienė.

Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, lankiusiems vėlionę laidotuvių namuose, dalyvavusiems pamaldose ir laidotuvėse.

Dėkojame visiems, užprašiusiems šv. Mišias, pareiškusiems užuojautą žodžiu ir raštu, atsiuntusiems gėles ir auksiusiems vėlionės intencija Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seselėms ir šalpos grupei “Daina”.

Reiškiamė nuosirdžią padėką Tėvams pranciškonams ir Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui už maldas, Jonui R. Šimanavičiui už giedojimą šv. Mišių metu.

Ypatingai esame dėkingi dr. A. Valadkai už ilgą metų rūpestingą mūsų mamytės gydymą.

A. ir T. Valiai
G. ir S. Krašauskai
ir anūkai

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEPAGRISTAS KALTINIMAS

Savaime suprantama, kad Kanadoje mes vertiname “Tėviškės Žiburius”. Man buvo itin malonu išgirsti savo draugų nuomonę JAV, kurie skaito “T2” ir laiko juos geriausiu laikraščiu išvejojė.

Dov Levin laiškas š.m. gegužės 26 d. “T2” skatina mane padėkoti ypač už rimtą ir gerą Prano Čepėno straipsnį “Ar kalta tauta dėl žydų naikinimo?”

Dov Levino laiškas ir straipsniai, daugiausiai nei ketvirčiui šimtmečio praėjus, vis dar dvelkia pyktimi. O kur yra pyktis, ten skverbiasi subjektivumas. Atrodo, tartum tiesios įsikišimas tebtų vieno Dov Levino privilegija. Deja, jis nebuvo mūsų kailyje 1940-41 m. bolševikmečio laiku ir neįtūtė žydų padarytų nusikaltimų, mano tautiečiams. Visi prisimename, kaip Dov Levino tautiečiai buvo užgožę anuomet visas Lietuvos įstaigas naujos valdžios pataikūnų cėlėse. Nesirengiant keršyti ir neprašant, kad mes būsimė kaltinami, kad mums reikės gintis. Tačiau sunku pamiršti pvz. aršios komunistinės Komodaitės pavarde, kuri po pirmos birželinių išvežimų nakties rytą grįžo į darbovietę nemigusi ir pavargusi po nakties darbų. O kiek tokių tautininkų buvo įvairiose vietovėse!

Prisiminimai skaudūs. Visdėlo nedarėsiu tvirtinti, kad žydų tarpe nėra padorių žmonių, kad kalta visa jų tauta. Dov Levinas neapdairiai naudoja skirtingus kriterijus savo ir mano tautai. Keli aiškiai žinomi žydų tautybės NKVD žydų atperkai kalte, ir žydų tauta lieka šventa. Tuo tarpu nacių okupacijos meto keletą nusi-kaltėlių lietuvių kaltė primetama tautai. Lengva kaltinti mažą tautą, kuri šiuo laiku neturi nepriklausomos valstybės ir yra nereikšminga Izraelio prekybai bei santykių palaikymui.

Aš taip pat įsiekau tiesos ir noriu būti objektyvi. Nei aš, nei mano giminės nesam nusikraudę ar palietę žydo. Nepriklausomos Lietuvos laikais mūsų žydai buvo mūsų draugai. Dauguma mūsų yra tokie, kaip aš. Kodėl ir už ką mes turime būti atsakingi?

Tikiu, kad Dov Levino vaikai, augę ar gyvenę savo valstybėje bei patyrę iš kaimynų negerovių, sugebės objektyviai pažūrėti į praeitų laikus.

O. Gaillūnaitė

LIETUVIŲ KALBA

Perskaitęs “T2” 21 nr. vedamąjį “Pagarba savo kalbai”, visiškai sutinku su autoriaus M. Stonio mintimis. Norėčiau dar pridėti ir tai, ką apie mūsų kalbą galvoja kiti.

Š.m. gegužės 8 d. Omaha “World-Herald” sekmadienio žurnale iškilus klausimui, kuri yra seniausia žinoma kalba Europoje, atsakoma šitaip: “Lithuanian, which some scholars regard as being the most subtle and poetic European tongue. In Lithua-

Viesėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,

CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,

TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės Žiburiai • 1977. VI. 30 — Nr. 26 (1429) • 7 psl.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

POEZIJOS DIENOS

Gegužės 30 d. vakare, viešėdamas vašinguose G. ir P. Breichmanų namuose Hamiltone, turėjam progos pirmas iš lietuvių laikraštinių su-sitiktį su ka tik Kanada pasiekusiu ilgamečiu Sibiro ir sovietinių kalė-jimų kaliniu, įdomiu lietuvių disidenču Kęstučiu Jokubynu. Ta proga paskambinau į Čikagą “Margučio” radijo valandėlių vedėjui P. Petručiui, kad šis radijo bangomis Čikagos ir apylinkių lietuviams perduotų telefoninį pokalbį su K. Jokubynu. Kol buvo paruošta pokalbio įrašymo aparatūra “Margučio” radijo studijoje, P. Petrutis klausė mane, kaip pa-vyko teatro festivalis Torontė. Į klausimą atsakiau nelabai optimistiškai, nes festivalyje truko ne tik meninio žybtelėjimo, bet ir žiūrovų. Tuo tarpu P. Petrutis papasakojo, kad tuo metu Čikagos Jaunimo Centre vykusios poezijos dienos praėjo su gražiausiu pasisekimu, buvo eilė meninių žybtelėjimų, o publika tiesiog perpildė patalpas, ir T. Venclovos paskaita vyko jau nebe jaukioje kavinėje, bet didžiojoje Jaunimo Centro salėje.

Poezijos dienos Čikagoje truko visą savaitgalį. Penktadienio, gegužės 27 d. vakaras, buvo skirtas Oskarui Milašui. Poetui K. Bradūnui pirminkaujant, aktorai St. Kiełaitė ir J. Kelečius meniskai perdavė gausybę žiūrovų kaikiurios O. Milašiaus kūrinis, o rašyt. A. Vaičiūlaitis, atvykęs iš Vašingtono, D.C., skaitė spalvingą paskaitą apie O. Milašių. Muzikinius bei šviesų efektus aktoriams tvarkė dail. V. Aleknieņ.

Poezijos dienų šeštadienio programa susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje, pavadintoje “Dainuotinės poezijos valanda”, Emilija Pakšaitė, Linas Rimkus, Vincas Underys ir Linas Regis, palydint armonikėle, gitarra ir kitais instrumentais, dainavo lietuvių poetų eilėraščius. Programoje viso praskambėjo 16 dainonų pavertusių eilėraščių. Antroje dalyje savo kūrybą skaitė A. Vaičiūlaitis, Z. Bilaišytė, Al. Baronas ir Tomas Venclova, dar taip neseniai atvykęs iš Lietuvos. Sekmadienio, gegužės 29, vidurdienį vėl masės žmonių susirinko į Jaunimo centrą pasiklausyti T. Venclovos paskaitos apie lietuvių poeziją abipus Atlanto.

Kai po dviejų savaitžių kelionių po Kanadą vėl sugrįžau atgal į Čikagą, tebeigirdėjau gražiausius atsiliepimus apie praėjusias poezijos dienas, kurios jau tampa tradicijomis su naujais pagrindiniais veidais kiekvienais metais. Praėjusiais metais poezijos dienose ypač atmintiną įspūdį paliko poetas Henrikas Nagys iš Montrelio. Šiomet gi tų dienų pažibomis buvo T. Venclova, A. Vaičiūlaitis, aktorai St. Kiełaitė ir J. Kelečius, Al. Baronas, Z. Bilaišytė ir kiti. Pagrindiniai poezijos dienų iniciatoriai ir planuotojai buvo kun. A. Kęzys, SJ, ir poetas K. Bradūnas.

MIRTYS

Sugrįžęs į Čikagą gyvųjų tarpe neberadau generolo Kazio Musteikio, tos, nors kuklios, bet tikrai įdomios asmenybės. Gen. K. Musteikis, Lietu-

Oakville, Ontario

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkojame mūsų dukroms ir žentams už mums suruoštą mūsų 50 metų vedybinės suėakties minėjimą.

Dėkojame gerb. klebonui kun. P. Ažubaliui už atnašatus šv. Mišias ir įteiktą popiežiaus palaiminimą.

Taip pat dėkojame visiems anūkams, giminėms ir visiems atsilankiusiems: iš arti ir toli, už gražias bei vertingas dovanas, malonius sveikėjimus. Tas mums brangus prisiminimas niekad neišnyks iš mūsų širdžių.

Aloyzas ir Justina Ramonai

HETHERINGTON

KELIONIŲ AGENTŪROJE visus kelionių reikalus į betkurį šali sutvarkys

Marius Rusinas

(9 v.r. — 5.30 v.v.)

Tel. 531-4674

1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

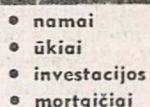

FRANK BARAUSKAS

LIMITED, REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

Ištaigos telefonas: 233-3323

PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100

FELIKSAS SENKUS

535-2625

ARYVDAS ZAKAREVIČIUS

245-0077

DRESHER-BARAUSKAS AGENCY LTD. ir

REAL ESTATE • W. G. DRESHER REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė

Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys “Better Business” Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

★ Namų — Gyvybės

★ Automobilių

★ Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Jau dedamas Lietuvos Kankinių šventovės stogas. Praėjusią savaitę šventovės statybai aukėjo \$200: A. I. Rekišiai; po \$100: F. B. Kasperavičiai, P. R. Bražukai, K. A. Pajaujai, V. Morkūnas, P. M. Civiero (Georgetown, Ont.), J. Červinskas, p. Jonaitienė a.a. Stanislovo Jonaičio atminimui; \$50: N.N. iš Delhi, Ont. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Pradedant šiuo sekmadieniu, Wasagoje pamaldos bus 10 ir 11 valandomis.

— Parapijos klebonas dėkoja visiems, Petrinių proga atsilankiusiems jo pasveikinti Wasagoje praėjusį sekmadienį. Ypatinga padėka Staynerio-Wasagos ponioms, parapijos kat. moterų skyriui ir Anapilio Moterų Būreliui už vaišių paruošimą ir vertingas dovanas.

— Birželio 24 d. Sv. Jono liet. kapinėse palaidotas a.a. Stasys Jonaitis iš Staynerio, o birželio 28 — a.a. Antanas Baublys iš Delhi, Ont. Vėlonių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Tradicinis Anapilio balius įvyks rudenį, spalio 15 d. Programą atliks "Antras Kaimas" iš Čikagos. Rudenis kapinių lankymas — spalio 30, sekmadienį.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. už a.a. Feliksą Gikį, 11 v. už a.a. Antaną Baltavičių, Wasagoje — už a.a. Juozą ir Juliją Racevičius.

— Pakrikštytas: Tomas Pajaujis.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Paskutinės pamaldos prieš klebono atostogas — šį sekmadienį, 9.30 v. ryto.

— Liepos 4-31 klebonas su šeima bus atostogose. Atostogų metu pastoracinį patarnavimą atliks kun. Juris Calitis, Sv. Andriejaus latvių parapijos klebonas. Reikalui esant, jis pasiekiamas per V. Dauginį tel. 533-1121 arba 822-7367.

— Pirmos pamaldos po atostogų — rugpjūčio 4 d., 9.30 v.r. Rugpjūčio 14 d. pamaldų Toronte nebus, jos įvyks Romuvos skautų-čių stovyklavietėje.

— Pradedant rugpjūčio 21 d., pamaldos bei visa par. veikla bus tęsiama įprasta tvarka.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusį sekmadienį popietėje dalyvavo 180. Svečių knygoje pasirašė: P. Mačionis iš Vasario 16 gimnazijos, S. V. Bacevičiai iš Los Angeles, p.p. Lauciai iš Burbank, Ill., V. Visbaras su šeima iš Pasadena, Ill., O. Kulys, J. Zadeikis iš Čikagos, A. Kuls su šeima iš Niujorko, N. A. Griaudžiai iš Bostono, S. M. Mačiulaičiai iš Detroito, J. Steigvilaitė iš Floridos, S. Jaugelis iš Montrelio, M. Pavilioniai iš Norlando, E. R. Vilenbrechtai su dukra Cindy ir sūnum Rudy iš Woodstock, Ont.

— Kooperatinių butų pastatu sudomėjimas yra didelis. Per keturias savaites pritariančių pareiškimų yra gauta 140. Jie bus naudingi sklypo perzonavimo atveju. Pritariančiai kooperatinio pastato organizavimui rašykite savo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį Lietuvių Namams, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6 arba skambinkite telefonu 533-9030.

— Lietuvių Namų Moterų Būrelis š.m. spalio 29-30 d.d. rengia Gedimino Pilies menedį prieš 2 metus mirusios dail. Editos Stankuvienės paveikslų parodą. Rengėjos prašo kitas organizacijas tą pačią dieną meno parodų Toronte nerengti, kad būtų geriau įvertintas velionės menininkės atminimas.

— Šią vasarą nuo liepos 31 iki rugpjūčio 7 d. TLN vyrai tvarkys Wasagoje Tėvų pranciškonų stovyklavietę. Visos savaitės programa jau dabar sudaryta. Visokio amžiaus poilsiautojams numatyta daug įvairių. Visokio amžiaus ir lyčių lietuviai, norintieji stovykloje poilsiauti, jau dabar neatidėliojant kviečiami darbo metu registruotis LN raštinėje arba skambinti telefonu 533-9030.

— LN vyrai poilsio stovyklos uždarymo išvakarėse, rugpjūčio 6 d., Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje rengia vasaros gegužinę, į kurią kviečia visus Wasagos, Toronto ir kitų apylinkių lietuvius.

— Liepos 30 d. Gedimino Pilies menėje bus paminėta visuomenininkų Stasio ir Marijos Jokūbaičių 25 metų vedybinė sukaktis.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

ATEITININKŲ STOVYKLAI Wasagoje reikia šeiminių. Suinteresuotos dėl sąlygų skambinkite p. Poškienėi telefonu 533-5464 Toronte.

SPRINGHURST BEACH, 51 gatvė (Lindale Ave.), arti Gerojo Ganytojo stovyklavietės, išnuomojami kambariai su atskiru įėjimu, tinkami 2, 3 ar 4 žmonėms. Galima virtis. Teirautis vietoje pas E. Kulienę.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— LN moterų dainos būrelis gražiai giedodavo praėjusį sekmadienį per 10 v. Mišias, vadovaujant sol. V. Verikaitiui.

— Pirmosios Komunijos iškilmų nuotraukos gaunamos pas fotografa O. Burzdžių.

— Parapijos kavinėje vasaros metu maistas negaminamas, bet galima gauti kavos.

— Pradedant ateinančiu sekmadieniu, liepos 3, vakarinės Mišios mūsų šventovėje bus 8.30 v.v. vietoj 7 v.v.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — liepos 1. Ligoniai ir seneliai lankomi su švenčiausioju iš anksto susitarus.

— Pirmas mėnesio sekmadienis — liepos 3. Antroji rinkliava daroma parapijos skoloms mažinti.

— Giliai užjaučiame Anelę Gataveckienę, Lietuvoje mirus jos broliui Jonui Felortui, ir Vandą Kraliukausienę, Lietuvoje mirus jos seseriai Bronėi Skerstonienei - Ivaškevičiūtei.

— Sveikiname Joną ir Zitą Klevinus savo draugų tarpe atšventusius sidabrinę vedybinio gyvenimo sukaktį.

— "Aušros" stovykla prasidės šį sekmadienį, liepos 3, 11 v. Mišiomis. Prašome visus vaikučius į stovyklą pristatyti laiku. Užregistruoti vaikus galima ir stovykloje. Važiuojama iš Toronto: 400 kelių iki Barrie, nuo čia 27 kelias iki Elmvale miestelio. Elmvale privažiavus, sukiti į kairę — 92 kelių. Šiuo keliu važiuoti iki Wasaga Beach ir prie pat tilto pasukti į dešinę River Rd. E. keliu. Pavaziavę dvi mylias, rasite stovyklavietę dešinėje kelio pusėje. Stovyklos adresas ir telefonas: Franciscan Fathers Camp, New Wasaga, Elmvale, Ont. Tel. 1-505-429-2788.

— Lietuvių Namų vyrų dėka birželio 18 d. išvyka buvo gausiausia šiais metais. Atlikta daug darbų. Iš LN vyrų talkino: V. Kulnys, V. Bubelis, M. Račys, J. Sabaliauskas ir K. Genauja. Nuolatiniai darbininkai: A. Arlauskas, P. Skrupskas, B. Gečius, B. Urbelis, V. Vingelis, V. Karilavičius ir V. Teseckas. Visus maitino B. Karnilavičienė, kuriai padėjo A. Skrupskienė. Visiems nuosirdūs aciu.

— Mišios: šeštadienį 8 v. V. J. Jasinevičių intencija, užpr. E. A. Abramaičiai; 8.30 už Karauskų šeimos mirusius, užpr. K. K. Kaminskas; 9 v. už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskiai; 9.20 už Antaną Daukšą, užpr. M. Daukšienė; sekmadienį 8 v. už Zuzaną Daugvainienę, užpr. E. A. Mačiulaičiai; 9 v. už Aušrą Sapjonytę, užpr. E. Augustinavičienė; 10 v. už Kęstutį Simanavičių, užpr. broliai; 10.45 v. tretininkų intencija, užpr. tretininkės; 11.30 už parapiją; 8.30 v.v. už Igną ir Eugeniją Kybartus, užpr. A. Jaškuvienė.

"T. Žiburius" aplankė jų bendradarbis Juozas Kručas su p. Kručiene iš Sudburio, lydimi p. Stripinienės.

P A D Ė K A
Reiškiu nuosirdžią padėką mane aplankiusiems ligoninėje mieliems Tėvams pranciškonams — Tėvui Augustinui, Tėvui Eugenijui, Tėvui Antanui, Tėvui Barnabui; mieliems konfratrams — prel. J. Tadarauskui, kun. klebonui P. Ažubaliui, kun. St. Kulbiui, SJ, kun. A. Sukevičiui; seselėms Jonėi ir Michaelėi; daktarams — Stasiui ir Antanui Pacevičiams; dr. Stasiui — už priežiūrą ir gydymą, broliui ir jo žmonai Teresei; p. p. V. Kolyčui, Aidai ir Pranui Barauskams, M. Žaliauskui, Jonui Zabulioniui, charizmatinio sąjūdžio dalyviams (už nuolatines maldas), J. Dvilaičiui, V. Taseckui, Viktorui Dailidei, O. Adomaitienei ir jos sesutei, Vl. Kasparačiui, V. Kraikauskieni, p-lei S. Pečiulytei.
Visiems gili padėka už pareišką nuosirdumą —
Jūsų kun. B. Pacevičius

ANAPILIO KNYGYNE papildomai gauta: "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", minkštais viršeliais — \$4, (kietais viršeliais negauta). Nauja laida O. V. Millašiaus "Miguel Manara" (6 paveikslų misterija); vertė A. Vaičiulaitis. K. Almeo premijuotas romanas "Saula skatiku". Iš Anglijos gauta "Nidos" išleista M. M. Mykolaitytės-Slavienės "Putinas mano atsiminimuose".

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 533-4329.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarydvi tel. 537-3684.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statybas, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

BLOOR - JANE RAJONE (Toronte) išnuomojamas prieikinis kambarys ir virtuvė vienam asmeniui. Skambinti po 6 v.v. tel. 763-1289.

QUEEN ST. W. — LANSDOWNE AVE. RAJONE išnuomojami su baldais ar be jų 2 kambariai ir virtuvė 1-2 asmenims. Skambinti 364-6774.

Siuose Toronto Prisikėlimo rūmuose buvo įrengtas "Vilniaus" paviljonas

Nuotr. St. Dabkaus

Sėkminga tautybių savaitė

Tradicinis Toronto Karavanas šiemet buvo labai sėkmingas — visų tautybių paviljonai (per 50) buvo gausiai lankomi. Ir televizija, ir radijas, ir spauda nepagalėjo reklamos. Miesto centre įrengti paviljonai buvo apgulti — eilės laukė prie įėjimo. Tokio susidomėjimo paskatintos ir Mississaugos tautinės grupės pradėjo planuoti panašų dalyką. Jau sudarytas tam reikalui organizacinis branduolys.

Lietuvių "Vilniaus" paviljonas Prisikėlimo salėse šiais metais susilaukė irgi žymiai daugiau dėmesio bei lankytojų. Per 9 dienas jį aplankė apie 14.000 įvairių tautybių asmenų. Čia jie gėrėjos meno paroda, tautiniais šokiais, važiavosi lietuviškais patiekalais. Svečius pasitikdavo paviljono karalaite "Miss Vilnius" — L. Zenkevičiūtė ir jo burmistras M. Rusinas.

Kultūrinę paviljono programą per 9 vakarus atliko Toronto "Gintaro" 3 grupės, "Atžalyno" 3 grupės, "Volungės" dainininkės, Liet. Namų moterų dainos vienetas ir jaunas akordeonistas Arūnas Juodelė iš Hamiltono.

Parodoje buvo išstatyti audiniai, gintaro dirbiniai, pašto ženklai, pinigai, keramikos kūriniai, dail. Dagio skulptūros ir kt.

Lankytojams buvo dalinama apie Lietuvą informacija, paruošta pernai. Sekantiems metams bus paruošta nauja.

Paviljoną "Vilnius" organizavo KLB Toronto apylinkės valdyba, pirmininkaujama P. Sturmo. Uoliai dirbo jos nariai išstius 9 vakarus, talkinami pasikyrų asmenų ir organizacijų. Manoma, kad šiemet nuostolio nebus, juoba kad 1000 pasų buvo parduota prieš Karavano pradžią. Nuo tų pasų po vieną dolerį teko apylinkės valdybai. Už vėliau parduotus pasus valdyba nieko negavo, nes visas buvo skirta Karavano centrui.

"Vilniaus" paviljonas buvo atšvestos ir Joninės su KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičiumi.

Visus paviljonus lankė vertintojų komisija, nuo kurios priklauso premijų skyrimas. Pernai "Vilniaus" paviljonas gavo I premiją už valgius ir II — už parodą.

Kabelinė Maclean-Hunter televizija filmavo kaikurias "Vilniaus" paviljono programos dalis. CBC televizijoje birželio 23 d. rytą programoje "A time for you" buvo perduotas pokalbis su "Miss Caravan" Ramona Siminkevičiūte. Ji turėjo progos papasakoti apie Lietuvą, Vilnių ir t.t.

Tenka pasidžiaugti, kad šiemet tautybių savaitė ir "Vilniaus" paviljonas buvo sėkmingi renginiai. Karavano vadovas L. Kossar pareiškė, kad apie Karavano renginį galvoja ir Montrelio tautinės grupės. M.

KLB krašto valdyba išsiuntinėjo Kanados parlamento atstovam leidinį "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Jame surinkti faktai, rodantys, kad sovietinė valdžia nesilaiko Helsinkio akto. Gauta gana daug padėkos laišku iš parlamento atstovų. Valstybės sekretoriaus John Robertso vardu atsiliepė Guy Voisin, atstovaujantis žmogaus teisių grupei. Laiške rašoma: "Pareigūnai, atsakingi už žmogaus teisių programą, įdėmiai studijuos šį dokumentą ir, jei galima, darys atitinkamų žygių".

"Lithuanians in Canada" — tokia tema parašė seminarinį darbą anglų kilmės kanadietė Starr Bedham Toronto universitete pas profesorį Rubinstein. Jos darbas buvo įvertintas 90% laipsniu. Studijos pradžioje ji įdėjo Lietuvos himną anglų kalba, pabaigoje — kelias išskarpas iš "T. Žiburių", kuriomis iliustruoja lietuvių kalbą ir jų spaudą. Autorė naudojosi keliomis knygomis, parašytomis lietuvių ir nelietuvių autorių. Tų knygų tarpe yra leidinys "Lithuanians in Canada", J. Prunskio "Lithuania" ir kiti. Studijoje pateikiama informacija apie Lietuvą, emigracijos priežastis, kalbą, lietuvių išvaizdą, tautinius drabužius, išelvių organizacijas, spaudą, religiją, uždarius, papročius, gyvenimo būdą, įnašą į Kanados gyvenimą ir t.t. Pridėtas Lietuvos žemėlapis, vėliava, Vytis ir pora vaizdelių. Tai labai kruopščiai atliktas darbas sociologijos studentės, kuri turėjo progos susitikti lietuviams. Yra vienas kitas netikslumas, bet kitatautei neįmanoma buvo jų išvengti.

Linkuvos gimnazijos monografijos iniciatoriai kreipiasi į Kanadoje gyvenančius linkuvius, prašydami paremti jų užmojų. Kanadoje minėtų reikalo rūpinasi: Antanas Peleckis, 43 High Park Ave., Toronto, Ont. ir dr. Juozas Kaškelis, 1524 King. St., Toronto, Ont. M6K 1J6. Monografijai jau surinkta nemažai aukų JAV-se, kur tuo reikalu rūpinasi I. Andrašiūnas.

L. Moterų Šalpos Grupės "Daina" susirinkimas įvyko L. Pocienės namuose gegužės 25 d. Toronto lietuvių visuomenės remiamos, dainietės šelpia savo tautiečius senelius Europoje, ypač ligoninėse ir prieglaudose. Už tai jos gauna daug gražių padėkos laišku. Daug šelptų senelių jau iškeliavo iš šio pasaulio, bet atsiranda vis naujų, reikalingų moralinės ir medžiaginės paramos. Susirinkime nutarta pasiųsti vasaros metu dovanėles visiem seneliam. Jos bus siunčiamos su laiškeliais, parašytu ilgametės "Dainos" veikėjos išd. J. Kulikauskienės. "Dainos" grupė nuosirdžiai dėkoja G. Kraškauskienei ir A. Valienei už \$90 auką iš lėšų, surinktų vietoj gėlių, mirus jų mamytai M. Mičiulienė. Teatlygina Dievas visiem auktojams.

"Dainos" valdybos vardu K. B.

Dail. A. Galdiko kūrybos paroda, surengta Anapilyje š.m. gegužės 28-29 d.d., praėjo su pasisekimu. Buvo kapinių lankymo diena, tad apsilankė labai daug žmonių. Atidaryman irgi susirinko gražūs būrys menininko gerbėjų. Parodą globojo ir vaizės suruošė Anapilio Moterų Būrelis su pirm. G. Lapiene prieškaklyje. Šio dailininko paroda įvyko Toronte prieš porą metų, tačiau ir dabar beveik visi paveikslai buvo parduoti. Parodoje išstatytų peizažų dauguma buvo atlikti tempera ir aliejiniais pieštukais, aliejiniais paveikslų buvo mažai. Kadangi dailininko kūrybinis palikimas vis mažėja, tai buvo gera proga įsigyti jo paveikslų. "Moters" red. N. Kulpavičienė atidarymo žodyje pabrėžė, kad menas išlieka jaunas tol, kol jam plaka bent viena širdis, o dail. A. Galdikui tikrai plaka labai daug lietuviškų širdžių. B.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Muz. A. Ambrozaitis, Šv. Kazimiero par. chorvedys, išsikelio gyventi į Kingstoną, Ont. Ten jau kelinti metai jis yra muzikos mokytoju augštesnėje mokykloje. Visdėlto jis pažadėjo ir toliau likti šios parapijos chorvedžiu. Choras ir parapija jam iš anksto dėkoja.

— Parapijos gegužinė įvyko, nors oras ir nebuvo labai gražus. Suvažiuvo apie 20 automobilių į gražiomis pušimis apsodintą p.p. Vekterijų ūkį. Užėjus lietaus debesėliui, visi buvo pakviesti į erdvią stalais apstatytą verandą, kur nuolatos grojo lietuviškų poklėlių muzika. Iš surengtos loterijos pelno gauta \$120.

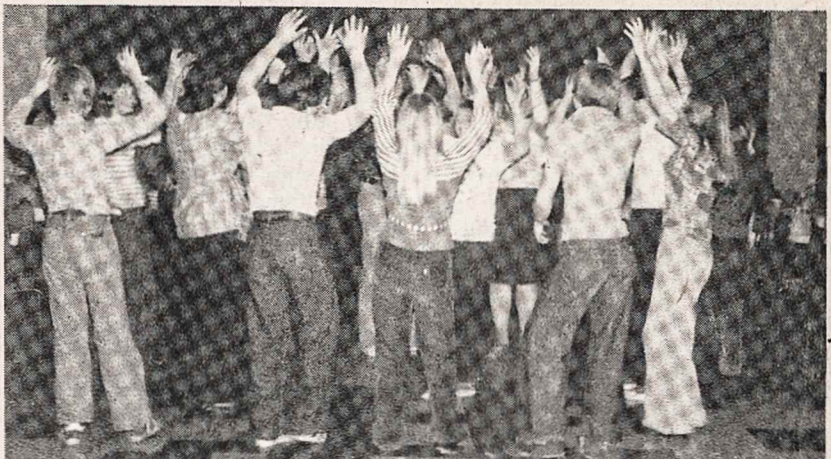
— Danutė Blaudžiūnaitė ir Juozas Deveikis iš Buenos Aires susižiedavo. Montrealietė Danutė yra un-tą baigusi, aktyvi Aušros Vartų par. choristė, "TŽ" talkinanti nuotraukomis. P.p. Blaudžiūnų bute buvo surengtas mergvakaris. Būsimoji nuotaka buvo pasveikinta ir apdovanota. Vestuvės numatomos Montrealy, tačiau po jų jaunavedžiai persikels gyventi į Argentiną. Danutė linkime laimės naujame krašte, naują gyvenimą pradedant.

— Mirė ir iš šios parapijos palaidotas Juozas Siugždinis, 81 m. amžiaus. Velionis buvo nepriklausomos Lietuvos savanoris-kūrėjas, rusų kalintas už veiklą Lietuvoje. Montrealy likęs vienas, vedė užsidariusį gyvenimą. Lietuvoje liko giminių. Jo šeiminių p.p. Gudžiūnų rūpesčiu jis buvo gražiai palaidotas, dalyvaujant Montrelio skyriaus nepriklausomos Lietuvos kūrėjams-savanoriams su vėliava, artimiesiems bei pažįstamiems. Po laidotuvių visi buvo pakviesti į p.p. Gudžiūnų namus vaišėms. S. Sk.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Tradicinė parapijos išvyka — gegužinė bus liepos 3, sekmadienį, "Palangos" vasarvietėje, kuri šiemet mini 20-ąsias metines. Pr. Juodkojis sutiko duoti vietą gegužinei. Pamaldos bus 11.30 v.r. "Palangos" pūšny pavėsyje. Po pamaldų Romas Otto supažindins dalyvius su politiniais Kvebeko siekimais. Pietūs — 12.30 v. Programoje — žaidimai, loterija, šokiai, maldymasis. Programai vadovaus skaitai, sportininkai ir šauliai. Visi kviečiami dalyvauti.

— Kun. J. Aranauskas, SJ, išskrido Australijon aplankyti savo giminių. Kun. St. Kulbis, SJ, ilgesnį laiką keliaujas ir talkins įvairiose parapijose, grįžį į Montreali. Netrukus numato išvykti kapelonauti į skautų stovyklas.

Montrelio Lietuvių jaunimas maratono šokių metu Aušros Vartų parapijos salėje. Tuo būdu buvo surinkta \$500 šeštadienei mokyklai

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"		ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827	
MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.0%
Pensijų planas	8.5%	Čekų kredito	12.0%
Term. ind. 1 m.	8.75%	Investicijos nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	8.75%		
Term. ind. 3 m.	9.0%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės oprd. iki \$10,000 už paskolos sumą.	
KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.			

Gen. Kazio Musteikio laidotuvsė (mirė VI. 6) Čikagoje iš Toronto dalyvavo jo giminės: Vyt. Balsys, E. Valiūnienė, A. Valienė, J. ir O. Balsiai su sūnumi Algiiu. Velionis palaidotas šalia vienintelės savo dukters Gražinos, mirusios prieš pustrėčių metų. Liko giliai liūdinti žmona Gražina Musteikienė.

Daugiakultūrių reikalų ministeris J. P. Guay praneša, kad

— P. Adomonis su šeima buvo nuvykęs į Torontą dalyvauti savo giminių a.a. Stasio Jonaičio laidotuvsėse.

Jaunimo grupė (20 asmenų) birželio 23 d. išskrido į okupuotą Lietuvą, kur išbus 3 savaites, lankydami Vilnių ir kitas vietas. Apgyvėjanti bendrabutyje. Grupė vadovauja Montrelio lietuviškosios radijo programos vedėjas L. Stankevičius ir p. Stankevičienė. K.

"Litas" pradėjo šiuos metus su 6.5 mil. dolerių. Per gegužės mėnesį "Litas" padidėjo \$169.000 ir pasiekė \$680.668 balansą. Atrodo, kad šis pusmetis bus užbaigtas su 7 mil. dol. ir tuo būdu vėl bus pasiekta "Lito" turėtasis priešrinkiminių balansas. Svarbesnės aktyvo pozicijos: bankas \$185,747 (pernai \$309,775), terminuoti indėliai ir bondai \$738.195 (\$623.195), asmeninės paskolos \$674.835 (\$837.686), nekiln. turto paskolos \$5,280.352 (\$5,004.242). Svarbesnės pasyvo pozicijos: čekių sąskaitos \$743.969 (\$813,624), taup. sąskaitos \$3,323.372 (\$3,271.005), terminuoti indėliai \$2,454.650 (\$2,384.650), nepask. pelnas \$183.712 (\$163.593).

Siuo metu "Litas" vėl turi pakankamai lėšų nekilnojamo turto ir įvairių rūšių asmeninėms paskoloms. Dabar gera proga pigiai įsigyti nekilnojama turta. Mat, mūsų Montrealyje namų kainos yra 20-40% žemesnės, kaip kituose didesniuose Kanados miestuose.

Vis daugiau įsigali "Lito" narių tarpe kredito kortelės (Chargex, Master Charge ir t.t.), nes patogum: nereikia nešiotis pinigų, rašinėti čekių, rodyti dokumentų ir t.t., o svarbiausia, padėjus parašą, iš tų kortelių sąskaita ateina tik už mėnesio ir dar duodamos 25 dienos jos apmokėjimui. Taigi, susidaro beveik dviejų mėnesių beprocentinis kreditas. Tačiau, kas jomis naudojasi, turėtų būti apdairus ir visada laikui apmokėti prisiųstą sąskaitą, nes po termino tenka mokėti 18% palūkanų. Tokiu atveju daug geriau "Lite" paimti asmeninę paskolą iš 10.5%, o dar patogiau — turėti čekių kredito paskolą iš 12%. Ekonomistai tvirtina, kad tie kortelių patogumai įvelia žmones į nebūtinų reikmenų pirkimą ir nereikalingas skolas didelėm palūkanom. Gi tas beprocentinis kreditas tenka apmokėti irgi tam pačiam vartotojui, nes už kortelių kreditą moka prekes parduodančios krautuvės bei įmonės ir, žinoma, tas išlaidas perkelia į prekių kainas.

P. Rudinskas